

Terézváros

Megjelenik havonta kétszer • 2021. október 27.
Közéleti, kulturális és életmódmagazin

Újabb nevek a dicsőségfalon

**Keleti Éva és Keleti Ágnes is
az idei kitüntetettek között**

8

MINDEGY, KINEK A SZEMETE

Jó gazdaként, sajátjukként takarítják
a kerület utcáit a köztisztaságiak

6

OTTHON A KÍVÜLLÁLLÓKNAK

Mi dolguk a skót reformátusoknak
Terézváros szívében?

20

Terézváros

Önkormányzati fogadóórák

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Soproni Tamás polgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7967-es számon
 dr. Beleznay Zsuzsanna alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első kedd 16.00–18.00 Női és családügyi fogadóóra/tanácsadás: Minden hónap első hétfő 16.00–18.00. Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7966-os számon
 Temesvári Szilvia alpolgármester	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00. Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 342-0905/2106-os számon A főkertésszel közös zöldfogadóóra: minden hónap 2. hétfő 15.00–18.00
 Györfly Máté alpolgármester, 9. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 15.00–17.00. Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7966-os számon
 Miyazaki Jun alpolgármester, 5. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V. em.	Minden hónap első hétfő 16.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-8938-as számon
 dr. Mogyorósi Sándor jegyző	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., V/508	Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (1) 351-7965-ös számon

Választókerületek képviselői

NÉV / VÁLASZTÓKERÜLET	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 Heltai László 1. sz. egyéni választókerület	LMP-iroda, V. kerület, Kálmán Imre u. 24.	Hétfőn 18.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a 06 (30) 751-8925-ös számon
 Németh Helga Anna 2. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap utolsó szerda 17.00–18.00 Előzetes egyeztetés a 06 (30) 608-3687-es számon
 Szilágyi Erika 3. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal helyisége, Andrassy út 79.	Minden hónap utolsó hétfő 17.00–18.00, Előzetes időpont-egyeztetés a 06 (70) 665-1307-es számon
 Kecskés Balázs 4. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: 06 (30) 768-5099
 Szász Károly 6. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3., földszint 3.	Minden hónap első csütörtök 15.00–17.00, Telefon: 06 (70) 476-3783
 Sajószegi Péter 7. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Minden hónap első szerda 15.00–17.00, Telefon: 06 (70) 476-3792
 Bálint György 8. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal, Eötvös u. 3.	Csütörtök 17.00–19.00 vagy előzetes egyeztetés alapján a 06 (70) 314-5888-as számon
 Gaár Iván Zsolt 10. sz. egyéni választókerület	Polgármesteri Hivatal helyisége, Andrassy út 79.	Minden hónap első hétfő 17.00–19.00, Telefon: 06 (20) 936-6613

Listán megválasztott képviselők

NÉV	A FOGADÓÓRA HELYSZÍNE	A FOGADÓÓRA IDŐPONTJA
 dr. Bundula Csaba	Fidesz-iroda, Jókai u. 10., fsz.	Hétfő, szerda: 12.00–18.00, péntek 11.00–14.00 – előzetes egyeztetés szükséges a 06 (20) 956-0506-os számon
 Lindmayer Viktor	Fidesz-iroda, Jókai u. 10., fsz.	Hétfő, szerda: 12.00–18.00, péntek 11.00–14.00 – előzetes egyeztetés szükséges a 06 (20) 935-6487-es számon
 Óvári Gyula	Fidesz-iroda, Jókai u. 10., fsz.	Hétfő, szerda: 12.00–18.00, péntek 11.00–14.00 – előzetes egyeztetés szükséges a 06 (30) 194-7994-es számon
 Simonffy Márta	Fidesz-iroda, Jókai u. 10., fsz.	Hétfő, szerda: 12.00–18.00, péntek 11.00–14.00 – előzetes egyeztetés szükséges a 06 (20) 476-3806-os számon

Országgyűlési képviselő

 dr. Oláh Lajos	Fogadóórát tart a Teréz krt. 46. szám alatti irodájában bejelentkezés alapján, amelyet a 06 (30) 709-1102-es telefonszámon vagy a drolahlajos@dkp.hu e-mail-címen lehet megtenni.
---	---

Közérdekű

Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft.

Vezető: Kárpáti Zoltán, 06 (1) 332-3962

Hunyadi téri Vásárcsarnok és termelői piac

Piacfelügyelő: Mészáros László
1067 Budapest, Hunyadi tér 4., 06 (1) 342-5593

Terézvárosi Család- és Gyermekegészségügyi Központ

Intézményvezető: Imre Ibolya Hedvig
1068 Budapest, Király utca 82., 06 (1) 344-6060

Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat

Vezető: dr. Czermann Imre
1074 Budapest, Csengery utca 25., 06 (1) 321-2200

Terézvárosi Értelmi Fogyatékosok Napközi Otthona

Intézményvezető: Kecskés Andrea
Bp. VI., Podmaniczky u. 18., 06 (1) 311-2230

Terézvárosi Gondozó Szolgálat

Vezető: Kelemen Krisztina
1061 Budapest, Király utca 38., 06 (1) 413-6601

Terézvárosi Parkolási Rendszer

06 (80) 466-466

Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.

Vezető: dr. Bodnár Zoltán
1064 Budapest, Rózsa utca 81–83., 06 (1) 301-6700

Budapest Főváros Kormányhivatala VI. kerületi Hivatala

Hatósági Osztály és hivatalvezetés
1063 Budapest, Szinyei Merse utca 4.
E-mail: hatosag@06kh.bfkh.gov.hu, telefon: 06 (1) 473-2714

Ügyfélfogadás: Előzetes időpont-egyeztetés alapján.

Nyitvatartás:

hétfő: 12.30–16.30, szerda: 8–16.30, péntek: 8–12

VI. kerületi Kormányablak

1062 Budapest, Andrássy út 55.
1062 Budapest, Teréz körút 55. (Nyugati pályaudvar)
Ügyfélfogadás: Előzetes időpont-egyeztetés alapján.
Nyitvatartás: hétfő: 8–18, kedd, csütörtök: 8–16,
szerda: 11–19, péntek: 8–14

Országos Telefonos Ügyfélszolgálat

Kormányablakokban, okmányirodákban történő
ügyintézéshez időpontot foglalhat telefonon keresztül
(ügyfélszolgálat felvilágosítást ad a kormányablakokban, az okmányirodákban és a
kormányhivatalok ügyfélszolgálati irodáiban intézhető
ügyekkel kapcsolatban. Segítenek a megfelelő ügytípus
megtalálásában, az ügyintézés helyszínének
és időpontjának kiválasztásában, az ügyintézéshez
szükséges okmányok és iratok meghatározásában.
Telefon: 1818, e-mail: 1818@1818.hu

Terézvárosi Polgármesteri Hivatal

1067 Budapest, Eötvös utca 3.
Központi telefonszámok: 06 (1) 342-0905, 06 (1) 342-0906,
06 (1) 342-0907, 06 (1) 342-0908, 06 (1) 342-0909.
Ingyenes zöldszám: +36 (80) 201-138
Ügyfélfogadás: hétfő 13.30–18.00, szerda 8.00–16.30,
péntek 8.00–11.30

Ügyfélszolgálat

1067 Budapest, Eötvös utca 4., Telefon: 06 (1) 351-8939
Hétfő: 8.00–18.00, kedd: 8.00–16.00, szerda: 8.00–16.30,
csütörtök: 8.00–16.00 péntek: 8.00–13.30

Az önkormányzat bizottságai

Humán bizottság

Németh Helga Anna elnök, Szász Károly alelnök,
Budai Orsolya, Bökönyi Anikó, Greskovics Borbála,
Hegyi András, Óvári Gyula, Sajószegi Péter,
Simonffy Márta, Szilágyi Erika, Takács Gergely

Pénzügyi és jogi bizottság

Kecskés Balázs elnök, Németh Helga Anna alelnök,
Óvári Gyula, Gaár Iván, Lindmayer Viktor,
Klein Kálmán Sándor, Molnár Gergely,
Óvári Gyula, Soós Andrea

Tulajdonosi bizottság

Heltai László alelnök,
dr. Bundula Csaba, Czuppon Zoltán Zsolt, Fülöp Gergő,
Kecskés Balázs, Kovács Máté, Lindmayer Viktor,
Nyíri Gábor, Sajószegi Péter, Tóth Viktor

Környezetvédelmi bizottság

Heltai László elnök,
dr. Bundula Csaba, Csontos Gyöngyi, Konta Cintia Dóra,
Matokanovic Lúcia, Sajószegi Péter, Simonffy Márta,
Szász Károly, Turcsák Lászlóné, Varga Máté

Emlékek

Halottak napja. Így hívjuk azt az időszakot, amikor elhunyt szeretteinket keressük fel a temetőben, és minden virágba, mécsesbe borul. Szándékosan időszakot írtam, hiszen több ünnep keveredik egybe és kap generális címkét. Hasonlóan jártunk vele, mint más jeles napjainkkal: úgy lett a megnyugvás, az emlékezés idejéből kapkodással, dugókkal teli, kereskedelmi nagyüzem, ahogy a Megváltó és a szeretet ünnepe helyett létrehoztuk magunknak a fogyasztás ünnepét. Vágott virágok, koszorúk, üvegbe bújtatott mécsesek alá rejtjük az emlékeket, a halállal való szembenézést és együttélést. Mégse vitassuk el senkitől, hogy az emlékezés kellékei alatt maga az emlékezés rejtőzik. Így tanultuk, így szoktuk meg, lelki aktusainknak is kell lennie valamilyen látványos, felszíni jelének. Tudjuk, sokan vannak, akik érzéseiket, szeretetüket nem szavakkal, gesztusokkal fejezik ki – más a szeretetnyelvük.

Ami mindannyian megtehetünk – és meg is kell tennünk –, hogy beszélünk azokról, akik már nincsenek velünk. Idézzük fel életük, lényük bármilyen mozzanatát, mondataikat, jellemük kedves vagy esendő vonásait. Akár a hibáikat is. Ha beszélünk róluk, akkor élnek, mert halottaink addig maradnak velünk, amíg valóban emlékezünk rájuk – és nem csak virágokkal a hideg márványkövön. Az életünkre rakódott annyi vágy közül az egyetlen, ami valóban és kivétel nélkül mozgat mindannyiunkat: azért élünk, dolgozunk és szeretünk, hogy nyomot hagyjunk a világban, hogy valaki emlékezzen ránk, amikor már nem vagyunk.

Csepregi Botond

9

Kitüntetettjeink

Bemutatjuk a Teréz-nap alkalmából díjazottakat

16

Látótársak Terézvárosban

A látássérülteket segítő
Lámpás Klub tagjaival beszélgettünk

Már örökre szabad

Székely Dezsőné Sebestyén Máriára,
vagyis Hosszú Marira emlékezünk

19

22

Budapest legkisebb szórakozóhelye

Beköltöztették a belvárosba a lángost

Terézváros Közéleti, Kulturális és Életmódmagazin

KIADÓ: Budapest Főváros VI. kerület Terézváros Önkormányzata **FELELŐS SZERKESZTŐ:** Csepregi Botond **A LAP MUNKATÁRSAI:** Csejtej Orsolya, Dobi Ágnes, Gajdács Emese **TÖRDELÉS:** Formula Stúdió **FOTÓ:** Képszerkesztőség Kft. **CÍMLAPPOTÓ:** Adrián Zoltán/Képszerkesztőség **SZERKESZTŐSÉG CÍME:** 1067 Budapest, Eötvös utca 3. **E-MAIL:** sajto@terezvaros.hu **NYOMTATÁS:** Mediaworks Hungary Zrt. **FELELŐS VEZETŐ:** Szabady Balázs nyomda üzemeltető igazgató **TERJESZTÉS:** DP-M Lapterjesztő Kft. **A HIRDETÉSEK FELADHATÓK A SAJTÓIRODÁN:** 06 (1) 342-0905, 2451-es mellék, sajto@terezvaros.hu **APRÓHIRDETÉSEK FELVÉTELE:** apro@terezvaros.hu, 06 (1) 342-0905, 4036-os mellék

Terézváros

Kedvezményes helyek a parkolóházakban

Október eleje óta – az önkormányzat szerepvállalása és anyagi hozzájárulása révén – rendkívül kedvezményes, mélyen a piaci alatti áron juthatnak parkolóházi helyekhez a kerületiek. Hat parkolóházban 15–25 ezer forintért bérelhető havonta egy hely – a nyugdíjasoknak, nagycsaládosoknak járó kedvezménnyel az összeg mindössze 10 ezer forint is lehet. A lehetőség a terézvárosi állandó lakcímmel rendelkező helyiek számára adott, és az a feltétele, hogy le kell mondani a közterületi lakossági várakozási engedélyről. A parkolóházas parkolás bevezetésének első ütemében 90 kedvezményes hely válik így elérhetővé. Az igénylés pontos menetéről részletesen olvashatnak az önkormányzat honlapján (www.terezvaros.hu).

FOTÓ: SZABÓ BALÁZS/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

KÖZMEGHALLGATÁS AZ EÖTVÖS10-BEN

Terézváros képviselő-testülete 2021. október 28-án, 17 órától közmeghallgatást tart az Eötvös10 színháztermében.

A közmeghallgatáson helyi közügyekben tehetik fel kérdéseiket.

Kérdéseket október 26-án délig előzetesen is feltehetnek
e-mailben: kozmeghallgatas@terezvaros.hu,
vagy **formanyomtatványon** az önkormányzat portáján (Eötvös u. 3.) és az ügyfélszolgálaton (Eötvös u. 4.).

A közmeghallgatáson szájmaszk használata ajánlott.

**Terézváros
önkormányzata**

A Hunyadi téren „zöldíthettünk”

Legyél te is zöldítő! címmel kezdődött környezetvédelmi, környezettudatossági programsorozat október 16-án a Hunyadi téren. „Ez az alkalom azt mutatja meg, hogy zöldíteni lehet szórakoztatóan is. Az itt lévők játszanak, tanulnak, megtapasztalhatják, hol vannak hiányosságaik, milyen információkkal nincsenek még tisztában, mi az a terület, amin kell picit fejlődni. De senki ne aggódjon, ha jelenleg még nem tökéletes a tudása, mert ez egy folyamat” – mondta el az önkormányzat és az Eötvös10 támogatásával létrejött eseményen Temesvári Szilvia zöldügyekért is felelős alpolgármester. A kilátogatók beszélgethettek a vízhasználat, a közlekedés, a bevásárlás környezetkímélő formáiról, valamint arról, miként csökkenthetnénk a háztartásokban keletkező hulladékot. De volt itt virágcserebere és örökbefogadás, játékok növényekkel, magvakkal és madarakkal, ismeretek balkonkertekről, komposztálásról. A program következő időpontjai: október 30. és november 13.; az előadások online is elérhetők a www.zolditok.hu/eloadasok oldalon. A szemléletformáló és ismeretterjesztő eseményekben az önkormányzat partnere a Zöldítők társadalmi mozgalom, a Green Guide Budapest, Udvarnoki Tünde, Lőrinczi István, a Magyar Mártartani Egyesület és a Felelős Gasztrohős.

FOTÓ: HARTYÁNYI NORBERT/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Megkezdődött a Jókai tér felújítása

FOTÓ: BEREZ VALTER/KÉPSZERKESZTŐSÉG

Elindultak a munkálatok, ezért a forgalmi rend is változott: a Jókai tér 1–4. előtti utat és a Mozsár utca Jókai tér felőli szakaszát lezárták, a Mozsár utca forgalma kétirányúra változott. A Jókai tér 5–8. előtt (az Aradi utcáig) a gépjárműforgalom szintén kétirányúra módosult, ezért a tér mellett kevesebb a parkolóhely, de ezen az oldalon lehet gyalog közlekedni. A parkot teljesen lezárták, átmenni sem lehet rajta. Kérjük, figyeljék a kihelyezett tájékoztató táblákat!

Kivágják a beteg és balesetveszélyes fákat

Néhány héten belül eltűnik néhány nagyon beteg és öreg fa a Hunyadi, illetve a Liszt Ferenc térről. Tereźvárosban igen kevés a fa, ezért minden egyes példányt nagy becsben tart az önkormányzat. Tavaszszal ért véget a közterületeken lévő teljes faállomány átfogó vizsgálata. Ennek eredményeként elkészült az a nyilvántartás, amely az összes kerületi fa legfontosabb jellemzőiről – életkorától, koronájának, törzsének, gyökérzetének állapotától, a növény értékéről – nagyon sok fontos és naprakész információt tartalmaz. A következő lépésben jelölték ki azokat az egyedeket, amelyek életkoruk vagy betegségük miatt cserére szorulnak, jelenlegi állapotukban ugyanis balesetveszélyesek. A forgalmas Liszt Ferenc és Hunyadi téren tizenöt ilyen fát vágják ki néhány héten belül. Ezek favizsgálati adatlapjai és a pontos helyszínrajzok a www.terezvaros.hu oldalon érhetők el.

FOTÓ: DIMÉNY ANDRÁS/KÉPSZERKESZTŐSÉG

Pályázat zöldfelületek tervezésére társasházaknak

A tereźvárosi önkormányzat a társasházi udvarok zöldfelületi fejlesztéséhez szükséges építési-műszaki tervek elkészítésére hirdet pályázatot, amelyen VI. kerületi, ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett, alapító okirattal rendelkező társasházak vehetnek részt. A pályázati keret nagysága 2,15 millió forint. A támogatás formája vissza nem térítendő pénzbeli támogatás, az összege maximum 400 000 forint. A támogatás mértéke az elszámolható költségek összegének legfeljebb 90 százaléka. Benyújtási határidő: november 15. További részletek a pályázatról az önkormányzat honlapján (www.terezvaros.hu) olvashatók.

Újra itt a kerékpárvásárlási támogatás!

Ismét jelentkezhetnek a fiatalok az önkormányzat kerékpárvásárlást támogató pályázatára. Az elérhető támogatás mértéke 50 ezer forint, amely mellé ingyenes elméleti és gyakorlati KRESZ-oktatást, valamint elsősegélynyújtási ismereteket is kapnak a nyertesek. A pályázatra azok a diákok jelentkezhetnek, akik a benyújtáskor betöltötték a 14. életévüket, de még nem idősebbek 23 évnél. Mint minden támogatásnak, ennek is feltétele a legalább egyéves tereźvárosi bejelentett lakó- vagy tartózkodási hely. Az idén másodszor meghirdetett pályázatra november 15-ig lehet jelentkezni. A részleteket és a letölthető adatlapot az önkormányzat honlapján (www.terezvaros.hu) találják az érdeklődők.

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Élelmiszer-csomag a nehéz helyzetben lévőknek!

Az önkormányzat tartós élelmiszerekből összeállított csomaggal segít azokon a VI. kerületben élőkön, akik anyagi gondokkal küzdenek: az adományt a Szófia utca 7. szám alatti Szolidaritási Központban vehetik át azok, akik három vagy több gyermeket nevelnek, nyugdíjasok, elvesztették a munkahelyüket, a gyermeküket egyedül nevelik. Egyedül élők esetén a bevétel nem haladhatja meg a 150 000 forintot, családban élőkén pedig az egy főre eső jövedelem nem lehet magasabb 120 000 forintnál. Háztartásonként egy csomag kérhető, átvételéhez hozzák magukkal a személyazonosságot igazoló okmányt, a lakcímkártyát, a jövedelemigazolást (nyugdíjbeszámoló, fizetési szelvény, kereseti kimutatás, munkaügyi központ igazolása stb.). A Szolidaritási Központ nyitvatartása: hétfő 13.00–18.00, kedd, csütörtök 9.00–14.00. Előzetes bejelentkezés nem szükséges, a sorozásnyitás a nyitás előtt egy órával kezdődik.

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

SZELEKTÍV GYŰJTÉS a Hunyadi téri vásárcsarnokban

A csarnok Szófia utcai bejáratánál használati-gyűjtőt, üvegyűjtőt és komposztgyűjtőt találunk.

A komposztgyűjtőbe minden szombaton 7 és 13 óra között lehet elhelyezni a hulladékot, a többi gyűjtő a piac nyitvatartási idejében használható.

Köszönjük, hogy szelektíven gyűjtik a hulladékot, és vigyáznak ezzel környezetükre.

Tereźváros önkormányzata

Tereźváros

FOTÓK: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Mindegy, kinek a szemete

Látványos és még többet ígérő az a változás, ami az elmúlt két évben – amióta felállt az új önkormányzati vezetés – a szemétkelés terén végbe ment Terézvárosban. Kényes kérdés, hiszen olyan téma, ami szó szerint naponta az utcán hever, mégsem lehet nem észrevenni, hogy a kerület közterei egyre tisztábbak. Persze mindig van mit kifogásolni, de a méltatlankodó hangok mellett ma már rengeteg elégedett visszajelzés is érkezik a lakosság részéről.

Csejtei Orsolya

A Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft. munkatársai szó szerint reggeltől estig suvickolják a kerületet. Főnökük, a kft.-t január óta vezető Kárpáti Zoltán szerint a kollégák egyre jobban értik, hogy az utca az övék is – 70 százalékuk terézvárosi, jó gazdaként magukért is dolgoznak.

Figyelnek a panaszokra

Az ügyvezető számára a szemléletformálás, a mentorálás és az edukálás épp olyan fontos, mint a rendszerben gondolkodás. Vallja, hogy ami működőképes, ahhoz nem kell nyúlni, ami viszont beavatkozást igényel, azt a lehető leghamarabb át kell alakítani. Amióta januárban átvette a céget, a vezetésével strukturálisan reformálták meg a munkamenetet és új panaszkezelési rendszert hoztak létre – a munkatársak több műszakban dolgoznak, és azonnal reagálnak a

reggel 6 és este 21.15-ig beérkező lakossági észrevételekre, kérésekre, panaszokra. Külön erre a célra létrehozta egy e-mail-címet is, amelyet hétfőtől péntekig 16 órában egy ember olvas. Aki a terezvaros@koztisztasag.hu-ra küldi el konkrét észrevételét, arra többnyire rögtön, este fél 10 után pedig legfeljebb 8 órás késéssel megoldást keres a köztisztasági cég.

„Azokra a méltatlankodó hangokra, amelyek Facebook-csoportokban jelennek meg, illetve az olyan panaszokra, amelyeket a városüzemeltetésre vagy az önkormányzat központi címére küldenek a lakók, azért sem tudunk gyorsan és érdemben reagálni, mert későn ér el hozzánk – magyarázza Kárpáti Zoltán. – Arra is kérnék mindenkit, hogy konkrétan fogalmazzon, küldjön címet, ha lehet, mellékeljen fotót a panaszához – az olyan kérésekkel, hogy »takarítsuk jobban ezt vagy azt az utcát«, vagy hogy »a kerületben több helyen is láttam«, nem tudunk mit kezdeni.”

Az ügyvezető minden hétfőn

15 és 17 óra között várja a lakosság észrevételeit, meglátásait a 06 (1) 332-3962-es telefonszámon, de azt mondja, egy kezén meg tudja számolni, hányan hívták az elmúlt hónapokban.

Nincs bal- vagy jobb-oldali utcaseprés

Pedig az interneten, a közösségi oldalakon azért még akadnak felháborodott posztok – hibát mindig lehet találni, utcán heverő szemetet, kutyapiszkot meg aztán pláne, de ha csak ógunk-mógunk miattuk félnyilvánosan, az nem hoz megoldást.

„Emberek vagyunk, akárvá-akaratlan van, hogy hibázunk, ott marad egy zsák, kimarad egy utca, technikai problémák adódhatnak, meghibásodhat egy gép – mondja az ügyvezető. De sokszor olyan dolgot kérnek számon rajtunk, amivel – annak ellenére, hogy nem a mi feladatunk – mi is igyekszünk mihamarabb megküdeni. Sajnos a kormányzati elvonások miatt a főváros egyrészt nem vagy alig takarítja a hozzá tartozó terézvárosi területeket, illetve leszerelt a kerületben több száz hulladékgyűjtőt, amelyek nagyon hiányoznak, még úgy is, hogy egy részüket visszapótoltuk saját forrásból. Ez havonta nagyjából 200 köbméter szemetet jelent, amivel kezdenünk kell valamit. Számunkra nem a területi jogviták, hanem

a megoldás és a tisztaság a fontos, ezért egyes fővárosi tulajdonú területeket – Teréz körút, Andrásy út, Oktogon, a Ferdinánd híd aluljárója, Nyugati tér – is takarítunk. Már-már hitvallásunk az, ahogy az előző lapszámban a polgármester fogalmazott: egy levegőt szívunk. Nincs bal- vagy jobboldali szemét, nincs bal- vagy jobboldali utcaseprés, járdamosás. A belvárost, az V., VI., VII., VIII., IX. kerületet, illetve a XIII. kerület belső részét egy egységként kellene kezelni. Nem lehet, hogy azért akadjon meg a munka, mert például a Nyugati téri aluljárónak ez a része az V., az a VI., amaz meg a XIII. kerülethez tartozik. A BRFK már létrehozott egy szervet, amely minden kerület rendőrének egyként tudja irányítani – az irányítás egységesítésében és az együttműködésben hiszek magam is. Akár cégen belül, akár az önkormányzatok között.”

Nyár végén, ősz elején például különösen nagy szükség volt a jó fővárosi együttműködésre: többen kifogásolták, hogy néhány napig zsákokban állt – a méltatlankodó hangok szerint bűdösödött – a szemét a Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft. „otthonát” is adó Rózsa utcai épület udvarán. Az ügy a terézvárosi köztisztasági cégnek is komoly fejtörést okozott – az addig a szemétszállítástért felelős Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt. (FKF) bekerült a Fővárosi Önkormányzat által újonnan

létrehozott Budapesti Közművek Nonprofit Zrt.-be (BKN). „Abban az időszakban – meséli Kárpáti Zoltán –, amíg a holding bejegyzése tartott, előfordultak fennakadások a hulladékszállításban, és egyetlen egyszer egy szűk hétre beragadt nálunk a szemét.”

A szemét útja

Ahhoz, hogy értsük, mi történt pontosan, látni kell, hogy azzal, hogy mi, felelős, nem szeméttelő járókelők az utcai szemetesbe, jelen esetben a kék színű, terézvárosi matricával ellátott kukába helyezük a hulladékot, csak részünkről van elintézve a dolog.

„Miután az megtelik – vázolja a szemét útját Kárpáti Zoltán –, a délelőtti munkában dolgozó utcaseprő leüríti. Van egy 120 literes kukája, abban gyűjti zsákokban a szemetet, amit később bizonyos gyűjtőpontokon lepakol. Erre a műszak első felében kerül sor. A gépes kollégák ilyenkor járdát mosnak, majd kis pihenő után, 11 óra körül, a műszak második felében elkezdik összeszedni a gyűjtőpontokról a kocsikba a zsákokat. Korábban ezt a becsákolt szeméthalmozást az FKF hulladékszállítói közvetlenül tőlük vették át – mivel augusztus végén, szeptember elején volt, hogy nem jöttek, muszáj volt lepakolnunk a szemetet az udvaron, hogy a mosást végző gépkocsijaink dolgozni tudjanak. Dr. Belezna Zsuzsanna köztisztaságért felelős alpolgármester közbenjárásával egy szűk hét alatt sikerült elintéznünk, hogy a Podmaniczky utcán kapjunk 5 »saját« 1100 literes konténert az FKF kukái mellett – nem ingyen természetesen –, ahol letehetjük az összegyűjtött szemetet. Ma már onnan szállítja el azt a fővárosi köztisztasági divízió.”

Büszke a csapatára

Az észszerűsítés az elmúlt évben egyéb munkaterületeket is elért. A kerületet négy részre osztották fel, ezek mindegyikéért négy-négy takarítóirányító felel. Bevezették a

„Nagyon fontos, hogy a dolgozóink számára motiváló és családi környezetet teremtsünk – mondta el dr. Belezna Zsuzsanna köztisztaságért felelős alpolgármester. A Covid ellenére 10 százalékos fizetésemelés volt nálunk, bevezettük az év dolgozói elismerést, illetve az Aranyseprű díjat, amelyeket először az idén nyáron adtunk át a legjobban dolgozó takarító kollégáknak. Novemberben, Temesvári Szilvia zöldügyekért is felelős alpolgármester kezdeményezésére a kertészeti és a karbantartó kollégákat díjaztuk.” Ahogy Temesvári Szilvia felhívta rá a figyelmet, „különösen azért aktuális ez a díj, mert ezek a kollégák az idén rengeteg olyan feladatot végeztek, amely korábban nem volt a munkájuk része: a szokásos zöldterület-karbantartás mellett felépítettek egy közösségi kertet, az előtte lévő pihenőparkot és beültették a Kodály köröndöt”.

Amikor 2019-ben a mostani vezetés átvette a Terézvárosi Foglalkoztatást Elősegítő Nonprofit Kft.-t, 306 millió forint volt a működési költsége. Ezt 2020-ban 467 millió, 2021-ben pedig közel 530 millió forintra emelte az önkormányzat, és ezen összeg minden egyes forintját a tisztaság megteremtésére és megőrzésére fordítják.

posztos utcaseprőt, ami azt jelenti, hogy egy emberre egy konkrét szektor lett bízva. „Az egyik legnagyobb sikertörténet – meséli büszkén Kárpáti Zoltán – a hétfőtől péntekig a Nyugati pályaudvaron dolgozó Gadnai Gábor, akinek a személyiségét, a munkáját, a munkabírását mindenképp ki szeretném emelni.” A posztos utcaseprő kora reggeltől délután 2-ig folyamatosan járja a területét. Tudja, mikor telik meg egy-egy hulladékgyűjtő, mikor kell ürítenie azokat, mikor van ideje elmenni a mellékutcat megcsinálni. Ahogy a főnökük mondja: ezek a kollégák meg nem állnak. A háromnegyedük itt él a kerületben,

gondos gazda módjára figyelnek a lakókörnyezetükre.

A köztisztasági cég takarítói évi 365 nap az utcán vannak – az idei esztendő legnagyobb vívmánya a délutános műszak megszervezése volt. Jelenleg egy 20 éves köztisztasági múlttal büszkélkedő szakember vezeti a csapatot, mellette egy szintén 30 éves szakmai tapasztalattal, egy több nyelven beszélő egykori vendéglátós nyugdíjas kolléga, valamint egy ugyancsak évtizedes köztisztasági múlttal rendelkező adminisztrációs munkatárs segít. Őket kíséri egy 5–15 fős alkalmi munkavállalókból álló csapat – a délutáni „gyorsreagálású hadtest”.

„Mivel közérdekűmunka-foglalkoztatók is vagyunk, szabálysértők, kisebb bűncselekményeket elkövetők, tartásdíjat elmulasztók, gyorsraé, ittas vezetők jönnek hozzánk közmunkát végezni – ők a büntetésüket töltik, mi ehhez felügyeletet biztosítunk. Rengeteg munkát el tudunk végezni ezekkel a szakképesítés nélküli emberekkel – mondja az ügyvezető. Múltkor a kertészeti részlegvezetőnk kiszámolta egy vasárnapi munkacsapat teljesítményét: 500 ezer forint értékű termeltek egy 8 órás műszakban, ami hatalmas segítség.”

Óriási lehetőség

A takarítócsapat – utcaseprők, gépi takarítók – mellett a köztisztasági céghez tartozik a kertészeti részleg is, ahol három irányító mellett nagyjából 15-en dolgoznak. Az ő feladatuk a parkok, zöldterületek rendben, valamint a planténák, virághegyek karbantartása. A műszaki munkát az ötfős karbantartó részleg végzi. Kárpáti Zoltán róluk is csak szuperlatívuszokban beszél: „Őt ezermesterről van szó, akik a lakatosmunkától a vízszelvényig bármit megoldanak. A feladataik olykor találkoznak a vagyonkezelő gyorsszolgálat munkáival – régebben előfordultak átfedések, de ma már nem nyúlunk át hatáskörökön. Ugyanakkor előfordul, hogy egy nagyobb kihívást jelentő feladathoz együtt állnak neki.”

A vagyonkezelővel amúgy is sokszor sietnek egymás segítségére – dr. Bodnár Zoltán személyes közbenjárására a nonprofit kft. egy hatalmas raktárpülethez jutott a Benczúr utcában, ami alapjaiban javít a munkakörülményeken. A vizes technológiájú gépek ennek köszönhetően télen fedett helyen parkolhatnak, így nem kell őket téliesíteni. Az épület hátuljában egy zárható kertészeti raktárt alakítanak ki, emellett hat elektromos autót is lehet bent tölteni. Telephely híján ez óriási lehetőség.

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Újabb nevek a dicsőségfalon

Teréz-nap előestéjén adták át az Eötvös10-ben Terézváros elismeréseit azoknak, akik a kerületiek jelölése és a képviselő-testület döntése alapján a legtöbbet tettek a városrész életéért, hírnevéért, egészségéért, kultúrájáért.

Dobi Ágnes

Hagyományaink szerint Teréz-napkor a kerületben nemcsak a névadó emléke előtt tisztelgünk, de ez idő tájt vehetik át kitüntetésüket azok a kiválóságok, akik eredményeikkel, munkásságukkal, az itt élőknek nyújtott szolgálataikkal, szolgálataikkal kiemelkedtek pályatársaik közül és öregbítették a városrész jó hírét. Az október 14-i ünnepi alkalom előtti percekben már az Eötvös10 fogadásra szépen berendezett színházterme is azt üzenete, hogy rangos esemény tanúi lehetünk. Ahogy gyűltek az ünnepeltek és meghívottak, feltűnt, hogy Lang Györgyi különleges kísérelével, a kutyájával érkezett, aki egész idő alatt példásan viselkedett, a kezdés előtt érdeklődve figyelte az érkezőket, sőt akadt, akihez pajkosan oda is szaladt – csak a tapsokat kommentálta rövid ugatással.

Bármilyen mélyről a csillagokig

Az ünnepség elején derült ki, hogy betegsége miatt Soproni Tamás polgármester nem jelenhetett meg személyesen, ezért levélben köszöntötte az Eötvös10 színháztermében ünneplő díjazottakat. „Távollétemben is szeretnék hálát mondani a mai nap ünnepeltjeinek mindazért, amit Terézvárosért tettek, tesznek. Ebben a kerületben számomra minden ember fontos, hi-

szen mindenki hozzá tud tenni valamit ahhoz, hogy Terézváros jobb hely legyen. Önök különösen sokat tettek ezért, önök a jók között is a legjobbak” – írta a polgármester, akinek gondolatait az est háziasszonya, Kontha Nelli tolmácsolta.

A polgármester távollétében Györffy Máté alpolgármester köszöntötte az ünnepeltek, akik szerint valamennyien példaképek. „Van nek közöttük, akik az egész világot ámulatba ejtették és olyanok is, akikre »csak« az itt élők figyelnek fel, és hétköznapi emberként végeznek kiemelkedő munkát, szolgálják a közösség javát. Egy közös bennük: kimagasló teljesítmény áll mögöttük, amellyel inspirálhatnak bennünket, amellyel bizonyítják, hogy bármi elérhető, bármilyen mélyről a csillagokig lehet jutni” – mondta Györffy Máté. Megköszönte a díjazottaknak a tiszteletre méltó teljesítményhez vezető munkájukat és kitartásukat, a terézvárosiaknak pedig azt, hogy a jelöléseikkel segítettek kiválasztani a jók közül is a legjobbakat, és megmutatták: Terézváros egy működő, érző, odafigyelő közösség.

Megható és mulatságos

Az est megható és szép pillanata volt, amikor levetítették a szeptemberben elhunyt, posztumusz díszpolgári címmel kitüntetett irodalomtörténészről, dr. Kilián István professzorról szóló filmet, amely röviden összefoglalta értékes munkásságát, életének legfontosabb állomásait és a Szent Család templom közösségében kifejtett közösségi munkáját.

A teremre észrevétlenül ereszkedett szomorúság hangulatot a Terézváros díszpolgárává választott, 101. évében járó Keleti Ágnesről készített kisfilm oldotta fel, amely az egykori tornász történelmi viharok tépázta élettörténete mellett bemutatta az ötszörös olimpiai bajnok fantasz-

Terézváros kitüntetettjei 2021-ben

- › **Terézváros Díszpolgára: Keleti Ágnes**
ötszörös olimpiai bajnok, a Nemzet Sportolója, Magyarország legtöbb olimpiai érmet szerzett női sportolója, minden idők legeredményesebb magyar tornásznője
- › **Terézváros Díszpolgára posztumusz: dr. Kilián István, az MTA doktora,**
az Irodalomtudományi Intézet Régi Magyar Dráma Kutatócsoportjának alapítója
- › **Terézvárosért kitüntetés: Keleti Éva**
Kossuth-, Prima Primissima és Balázs Béla-díjas fotóművész
- › **Terézvárosért kitüntetés: Kukorelly Endre József Attila- és Litera-díjas író, költő,**
újságíró, közéleti véleményformáló
- › **Fromm Pál Emlékérem: Krählingné Micskei Aranka, a Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat ápolási igazgatója**
- › **Terézváros Mestere: Tajthy Tibor**
köszörűs és kulcsmasoló
- › **Terézváros Kultúrájáért Díj (új elismerés):**
Lang Györgyi énekes, műsorvezető, színész

tikus sportsikereit. Viszont látva egykori énjét, Ági néni az egyik képkockánál kacagva tette fel a kérdést: „Ilyen kövér voltam?”, a neki szóló tapsvihart pedig mókás pukedlizéssel fogadta. „Nagyon kedvesek, köszönöm szépen” – mondta a díj átvételekor. Az elismeréseket – amelyekről a jelölések alapján a képviselő-testület döntött – Terézváros alpolgármesterei, Belezna Zsuzsanna, Györffy Máté, Miyazaki Jun, valamint a kerület országgyűlési képviselője, Oláh Lajos adták át.

Az arcokra sokszor mosolyt csaló esemény emelkedett perceihez tartozott, amikor a Szent Efrém Férfikar dalra fakadt, műsorukban népdalok és kórusművek egyaránt helyet kaptak.

Egy élet a történelem viharáiban

Vészkorszak, világraszóló sportsikerek, 56-os emigrálás és élet egy fiatal államban – mindez belefért Terézváros legújabb díszpolgára, Keleti Ágnes több mint száz évébe. A legfontosabb mégis az életerő, a derű, ami ebből az asszonyból árad felénk.

Csepregi Botond

Amikor a 101. évében járó Keleti Ágnes vastaps közepette – amely olyan lelkes volt, hogy csupán a véletlenül múltott, hogy nem csapott át álló ünnepsébe – kiment az Eötvös10 színpada elé – egy ideig kísérelve támaszkodva, majd lassan, de határozottan és egyedül – az október 14-i ünnepségen, a jelenlévők közül talán kevesen gondoltak arra, hogy a 20. század lépdel el a szemeik előtt. Ági néni élete minden sikerével, tragédiájával, győtreimével és döntésével magán hordozza az elmúlt évszázad minden fontosabb rezzenését. Akik abban a pillanatban ránéztek erre a törekeny, mégis mindenekfelett dinamikus és sugárzó hölgyre, az életerőt, az élni akarást láthatták meg benne.

A Klein Ágnesként Budapesten született ötszörös olimpiai bajnok – a legidősebb élő ötkarikás győztes – kisgyerekkorában is nagyon aktív volt, tornázni mégis későn, 16 évesen kezdett. Érdekes, hogy a másik nagy szerelme a cselló volt, amit a családi legendák szerint egy rosszul sikerült vizsga miatt hagyott abba és választotta végleg a sportot. A második világháború előtt változtatta a nevét Keletire, és 1940-ben már magyar bajnok volt. Egy évvel később el kellett hagynia a klubját zsidó származása miatt, majd álnéven, Szalkszentmártonban elrejtőzve vészelte át a holokausztot. A háború után, 27 évesen jutott ki élete első olimpiájára, 1948-ban, egy sérülés miatt azonban nem

Terézváros Díszpolgára 2021

Tornászok között 2021 szeptemberében, egykori klubja, a Postás csarnokában

Keleti Ágnes a pesti rakparton, 1941-ben

versenyezhetett, aztán 1952-ben Helsinkiben, majd 1956-ban Melbourne-ben tíz érmet szerzett – közte négy egyéni és egy csapataranyat. Itt azonban jött az újabb csavar: a novemberben tartott játékokra már a forradalom leverése árnyékában került sor, így Keleti Ágnes úgy döntött, hogy Ausztráliában élő nővérénél marad. Egy németországi kitérő után 1957-ben Izraelben telepedett le, ahol, mint mondta, félelemérzet nélkül élhetett és szerepet vállalt az ország tornasportjának megteremtésében. A 2000-es években tért vissza Magyarországra – előbb időszakokra, majd végleg hazaköltözött, éppen Terézvárosba, a Paulay Ede utcába.

Ahogy a nyilvános megjelenéseiben segédkező Róth Tamás mesélte a díjátadó kapcsán, Ági néni kifejezetten szereti az ilyen

alkalmakat, élvezzi a figyelmet – a Teréz-napi gálára is szeretett volna eljönni, dacolva a korával és a vírushelyzettel. Az E10-ben tartott eseménynek különleges mozzanata volt a találkozás – amelyet lapszámunk címlapján is megörökítettünk – a szintén kitüntetett Keleti Évával, ugyanis családjaik jó kapcsolatban voltak, és a kettenük közötti tízéves korkülönbség ellenére ők is barátok lettek. Az utóbbi években több hasonló alkalmon jelent meg, mert nagyon sok elismerésben volt része az olimpiai bajnoknak, de Róth Tamás megjegyezte, tíz évvel ezelőtt, végleges hazatérésekor Keleti Ágnes relatív ismeretlenség övezte hazájában. Most már az egész ország ismeri, sőt, a tokiói olimpia megnyitóján bejátszott filmnek köszönhetően az egész világ találkozhatott a történetével.

Fotók: Keleti Ágnes gyűjteménye, Róth Tamás

Edzésen, az 50-es években

Évszázadokon átívelő életút

Rengeteg magasztos cím és jelző, csupa nem mindennapi szakmai eredmény, amely az idén szeptemberben 89 esztendősen elhunyt dr. Kilián István, Terézváros Díszpolgára posztumusz méltatásában elhangzott a díjátadón – a Magyar Tudományos Akadémia és az irodalomtudományok doktora, egyetemi tanár, professor emeritus, kutató, tudományos munkatárs, szakértő, muzeológus...

És egy sor másik, amely a gyászjelentésén sorakozott: testvér, édesapa, após, nagypapa, nagyapós, dédapa. Sokat elárul róla az a temérdek tudományos és kutatómunka, amelyben hosszú élete során részt vett, de talán még többet mond, az a szenvedély, amivel a barokk képirodalmat vagy a 18. századi iskoladramákat kutatta, ahogy hozzáállt egy-egy feladathoz, a tanítványaihoz, a családjához és Istenhez. Ahogy a laudációban is elhangzott: azért tevékenykedett, hogy a tudás mellett erkölcsi és érzelmi többletet adjon tanítványainak.

Miután két kollégájával, Staud Gézával és Varga Imrével együtt 1980-ban megalapították a Magyar Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézetének Drámakutató Csoportját, ő azon nyomban a diákjaihoz fordult „segítségért”. Nem csupán tanított a Pázmányon, a Miskolci Egyetemen, Kolozsvárott és az ELTE-n, de

a hallgatóival együtt maga is járta a levéltárakat, könyvtárakat, eldugott parókiákat, padlásokat, szufnikat, pincéket, hogy kéziratok, a tulajdonosok által gyakran kevésbé értékelt, felbecsülhetetlen dokumentumok után kutassanak. Az eredmény nyolc önálló kötet, tucatnyi többszerzős tanulmánykötet, megszámlálhatatlanul sok tudományos publikáció – több mint 350 ezer, a Nemzeti Színház megnyitása előtti, magyar nyelvű drámaszöveget tárt fel – és több száz olyan tanítvány lett, akikre dr. Kilián István ráragasztotta a régi magyar irodalom iránti szenvedélyt.

Élete utolsó harmadában Terézváros is kapott ebből a csilláptálatlan lelkesedésből: itt élőként a Szent Család Plébánia egyházközségének elnöke lett, és mint ilyen, előadásokat, konferenciákat szervezett, vezette a plébánia diákszínházi csoportját. Fontos volt számára, hogy a felkutatott iskoladramák ne poros és ért-

Terézváros Díszpolgára posztumusz 2021

hetetlen múzeumi darabok, hanem élő kordokumentumok legyenek. Ahogy a köré szerveződő, az iskoladramákat bemutató Schola Ludens mozgalom is sugallja: tanulni vágyó, jókedvű egykori fiatalok üzenetei a ma embere számára.

Ennek a műhelymunkának egy része itt zajlott, Terézvárosban, a Szent Család Plébánián. Hidat ácsolva az időben a kerület kultúrarcja és a mindenkori színjátszás gyökerei közé – főként a hajdani iskolai szerzők, színjátszó diákok adták az 1790-ben induló első szintársulat tagságát és közönségét. És kiterjesztve Terézvárost térben – diákelőadásaikkal számtalan hazai és határon túli vendégszereplés során öregbítették a városrész hírnevét.

CSO

Szerelem az első kattintásból

Az Oktogon nem egy kis Magyarország, az egy kis Európa – mondja a Terézvárosért kitüntetés idei egyik birtokosa, Keleti Éva Kossuth-, Prima Primissima és Balázs Béla-díjas fotóművész.

Balerina szeretett volna lenni, de ez a vágy – bár olyan erős volt, hogy álmaiban a mai napig visszatér – a testi adottságai miatt beteljesületlen maradt. Fényképezőgépet először a Magyar Fotónál – a későbbi MTI-nél – töltött szakmai gyakorlaton, 20 éves korában vett a kezébe. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem fizika-kémia szakos hallgatójaként Keleti Éva maga sem gondolta, hogy az első kattintásokból életre szóló szerelem lesz.

Amikor pályájának a kezdetéről beszél, soha nem felejt el megemlíteni mesterei, Vadas Ernő, Langer Klára, Reismann Marian nevét. „A technikán kívül megtanultam tőlük, hogy ha nem vagyok ember, nem vagyok humanista, akkor nem leszek soha jó fotós” – mesélte. Később, a prózai és táncszínházi fotózásban egyaránt iskolát teremtett azzal, hogy az előadások dokumentálása helyett képein az adott darab esszenciáját magában foglaló pillanatokat, az általa megélt érzéseket mutatta

Terézvárosért kitüntetés 2021

meg. Színészportréiban is mindig a kamerája elé álló ember igazi énjét, lelkét kereste.

„Az a gyönyörű a mi szakmánkban, hogy olyan pillanatokat örökítünk meg, amelyek megismételhetetlenek, mégis át tudjuk adni azoknak, akik nincsenek jelen – fogalmazott Keleti Éva, akinek az a legnagyobb öröm, ha egy képről a közönség ugyanazt gondolja, amit ő. – Mindig a teljes egyszerűsége, tisztaságra törekedtem. A kíváncsiság mellett a lélekkeresés motivált. Az érdekelt, hogy az előttem álló emberben belül mi van.”

Életműve százezernél is több képből áll – ezek között néhány olyan is akad, amelyek miatt vallomása szerint érdemes volt megszületnie. Ha csak hármat menthetne meg közülük, az egyik a híres Ruttkai-Latinovits-kép lenne – a két színész, kezükben a szerelmük elején készült régi Rómeó és Júlia képpel az ablakpárkányon ül –, amelyiken kamerájával azt a pillanatot rögzítette, amikor tudatosult bennük: kapcsolatuk menthetetlenül véget ért. A másik a Levegőben című balettetfotó, amelyen minden táncos a levegőben, de egy lánynak a lába a földön van, mintegy azt üzenve, szárnyalhatunk ugyan, de itt élünk a földön, ide tartozunk és ehhez ragaszkodunk. A harmadik Béres Ilona esküvői ruhában készült műtermi portréja lenne, „amelyiken olyan, mint egy egzotikus királynő”.

A Terézvárosért kitüntetés idei díjazottja nyolcvanöt éve él a kerületben – itt van otthon. „Terézvárosnak van egy jellegzetes hangulata. A legkedvesebb helyem az Oktogon legsarkán lévő pad, imádom ott üldögni és nézni a forgalmat, a csoda- és roncsautókat, a fel- és leépült embereket. Itt minden megtörténik és annak az ellenkezője is: az Oktogon nem egy kis Magyarország, az egy kis Európa.”

Dobi Ágnes

FOTÓ: SZABÓ BALÁZS/KÉPSZERKESZTŐSÉG

A köz is mi vagyunk

A József Attila- és Litera-díjas, valamint immár Terézvárosért kitüntetett író, költő Kukorelly Endre afféle österérvárosi. Itt született, a Szondi utcában nőtt fel, amit szerinte y-nal kellene írni, és a mai napig itt él, zömmel, amikor épp nem vonul el szentistvántelevi házában.

Szövegeiből, imitt-amotti szösszeneteiből fotóhű érzékletességgel rakható össze a hatvanas-hetvenes-nyolcvanas évek Terézváros-kepe – a tavalyelőtt megjelent CéCéCéPé című regény egészen apró részletekig vezet be a Szondy (szándékosan y) utca kukorelly valóságába, a kommunizmustól a Szent Csáládig, a gangon középen lakó Somló nénitől Kirschneré melléig. Kukorelly a szó megszo-kott értelmében mégsem lokálpatrióta, vagyis az a bizonyos lokál nem egy szűk városrészre korlátozódik, hanem az egész városra, sőt az országra. Nem nosztalgikusan, inkább cselekvőn – abban az értelemben, ahogy a görögök vallották: hülye az, aki nem foglalkozik politikával, avagy a közügyekkel, merthogy az a

Terézvárosért kitüntetés 2021

bizonyos köz is mi vagyunk. „Nem szabad másoktól várni a megváltást – állítja –, mindenkinek kellene valamit tennie, amivel a köz ügyeit kicsit javítja, vagy legalább példát mutat.”

Bár már nem nagybetűkkel, továbbra is vallja, hogy lehet más a politika, csak épp, ahogy azt egykori LMP-s képviselőként a parlamentben is megtapasztalta, „a civilek rész-

vétele nélkül a hatalomért és koncert folyó totális harc terepévé züllik”. A díjakról is közösségi szinten gondolkodik, azért élesztette újjá a Baumgarten-díjat közösségi finanszírozással, mert mélyen hiszi, hogy csak a „köz” elismerése igazán hiteles. „A közügyiség mindig foglalkoztatott, amikor lemondtam a parlamenti mandátumról, belekezdtem a Nyugodt Szív a Lakhatásért projektbe – öt éve működik az alapítvány, több száz családnak segítettünk megoldani a lakhatási gondjait –, ez is, mint ahogy a Baumgarten-díj, közügy.” A legjobban azt szeretné, ha a közélet is úgy működhetne, mint az amatőr futball, ami számára az élet metaforája. Azt mondja, aki a futballt fumigálja, nem ért semmit a létezésből: „Harcoljunk, valaki győzzön, akit legyőzték, ismerje el, hogy legyőzték, aztán ülünk le együtt sörözni.”

Nem csak beszél, a tapasztalat szól belőle: ő a Magyar Íróválogatott alapító szövetségi kapitánya, és bár az idén 70 éves múlt (amit csak titokban szabad említeni), a mai napig minden szombaton rúgja a bőrt, verseng, ám csakis a pályán.

Csejtei Orsolya

FOTÓ: BEREZ VALTER/KÉPSZERKESZTŐSÉG

Akinek mindig nyitva az ajtaja

Huszonhárom éve röntgen-asszisztensként kezdte pályáját a Terézvárosi Egészségügyi Szolgálatnál (TESZ), ma pedig már ápolási igazgató Krählingné Micskei Aranka. A Fromm Pál Emlékérem idei kitüntetettje az a vezető, aki alig ül az íróasztalánál, és ha mégis ott van dolga, akkor is bárki megtalálja.

„Mindig is az egészségügyi pályára készültem. Előbb Szekszárdon dolgoztam szülésznőként, onnan költöztem Budapestre és tulajdonképpen a szerencsének köszönhetem, hogy a TESZ-be kerültem: ez volt az első, lakóhelyemhez közeli intézmény, ahol éppen munkatársat kerestek. Mivel a nőgyógyászat nem volt hely, a röntgenosztályra vettek fel, de az új szakmát is hamar megszerettem – mesél a kezdetekről Krählingné Micskei Aranka. Már akkor egy igazán jó csapat fogadta itt, az azóta eltelt több mint két évtized alatt – bár csábították más intézménybe – hűséges maradt a terézvárosi rendelőintézethez. – Nagyon hálás vagyok azért, hogy olyan emberekkel dolgozhatok, akik közé jó bejönni. Vezető úgy lettem, hogy hét évvel

Fromm Pál Emlékérem 2021

ezelőtt az akkori főnővér nyugdíjba vonulásakor engem javasolt utódjának.”

A járvánnyal harmincéves pályafutása egyik legdrámaibb időszakán van túl – valotta be.

„A bizonytalanság, az információ hiánya volt a legelviselhetetlenebb, hiszen a központi kirendelések miatt a saját kollégáimat kellett a fertőzött betegek közé küldeni. Én közöltem a hírt, hogy menni kell, reggel pedig én

vittem őket a »harctérre«. Tudni akartam, hogy mi vár ott rájuk, mire lehet szükségük, miben tudjuk őket segíteni. Nem volt idő várni, mindent azonnal meg kellett oldani, ki kellett találni új módszereket, megoldásokat. Ez lelkiileg őket és engem is nagyon megviselt, állandó, 0–24 órás készenlétben volt az egész vezetőség. Aztán jöttek az oltások. Közel tízezer ember kapta meg a TESZ-ben a vakcinát, májustól augusztusig oltottunk” – idézi fel a közelmúlt eseményeit az ápolási igazgató, aki a szakdolgozók munkájának irányítása mellett az informatikai részleget is vezeti, emellett a működéshez szükséges szerződések, engedélyek kezelése is az ő dolga.

„Nyolcvannál is több ember tartozik hozzám, velük kell mindig megtalálni a hangot, ami nem könnyű” – mondja az ápolási igazgató. A munkáját főnöke, dr. Czermann Imre főigazgató így jellemzi: Aranka megtestesíti a női vezetőkre jellemző minden előnyös tulajdonságot, vagyis szerteágazó a figyelme és mindig a legemberségesebb, win-win megoldást keresi. Zseniálisan képes összehangolni a betegek, a dolgozók és az intézmény érdekeit.

Gajdács Emese

FOTÓ: SZABÓ BALÁZS/KÉPSZERKESZTŐSÉG

„Az esztergályos úri szakma, az lesz!”

Üzletének-műhelyének ajtaja harmincnégy éve áll nyitva a Szondi utca 37. alatt az esztergálást igénylő ügyes-bajos dolgaikkal hozzá fordulók számára – Tajthy Tibor 2021-ben Terézváros Mestere lett.

„Az égadta világon semmi! – vágja rá a kulcsmásoló-zárjavító-köszörűs Tajthy Tibor a választ gurgulázó nevetéssel a kérdésre, hogy emlékszik-e még, mi tetszett meg későbbi szakmájában, amikor esztergályosnak jelentkezett. – Azt sem tudtam, mi az esztergapad. Édesapám 56-ban disszidált, édesanyám egyedül nevelt, és amikor a továbbtanulásról kellett dönteni, épp kórházban volt. Apámnak viszont volt egy barátja, aki tartotta velünk a kapcsolatot, tőle kértem tanácsot. Ő azt mondta: »Az esztergályos úri szakma, az lesz!« Bár lényegében nem én választottam, soha sem bántam meg, hogy ez lett a mesterségem.”

Az általa űzött tevékenységek közül sem a kulcsmásolást, sem a zárnyitást és -javítást, de még a köszörülésnek ezt az ágát, az úgynevezett finomköszörülést sem tanítják iskolában. A mester tudása a majd hatvan éve megszerzett esztergályos-köszörűs szakvizs-

Terézváros Mestere 2021

gára, az ezrednyi pontossággal végzett gyári munkára, a sok évtizedes tapasztalatra és az újdonságokat, változásokat figyelemmel kísé-
rő állandó tanulásra épül: „Folyamatosan újabb és újabb zárok jelennek meg a piacon, amelyek egyre tökéletesebbek, betörésbiztosabbak, a hő- és füstállóvá tett nyílászárók fejlődésével nem könnyű lépést tartani.” De nemcsak a tudás megszerzése kacifántosabb, mint gondolnánk, hanem a munkájához szükséges szerszámok egy része sem lehet

akárkié, a beszerzésük és használatuk engedélyhez kötött.

A mester 1987 óta várja azokat, akik igényt tartanak a szolgáltatásaira: a kulcsokon és zá-
rakon túl kések, ollók árusításával, élezésével, gravírozással, névtáblakészítéssel, elszíneződött réztárgyak, zárcímkek, kilincsek polírozásával, rácsok tervezésével és készítésével is foglalkozik. Ha mindez nem lenne elég, egy javításra szakosodott szabóság is működik itt, tisztelgésképpen a műhelyben korábban dolgozó nagybátyja előtt, aki 53 éven át szolgálta ki az új ruhát varrató, régít javíttató kuncsaftokat.

Üzletpolitikája egyetlen szóból áll: tisztesség. Egy fiókban őrzik azokat a beadott dolgokat, amelyekért a megrendelők nem jelentkeztek. „Volt, aki hét év után toppant be a manikűrkészletéért” – mesélte. A vevő volt meglepődve, amikor a mester azonnal elővette a kért árut, amiért nem is az éppen aktuális, hanem az egykori árát kellett kifizetnie.

Tajthy Tibor már jó ideje nyugodtan, pihe-
néssel tölthetné nyugdíjas éveit, de egyelőre esze ágában sincs visszavonulni. Hogy miért? Azért, mert imádja a szakmáját.

Dobi Ágnes

FOTÓ: SZABÓ BALÁZS/KÉPSZERKESZTŐSÉG

Abszolút színes egyéniség

Lang Györgyi egyáltalán nem számított arra, hogy megkapja a Terézváros Kultúrájáért Díjat attól a kerulettől, ahol már közel harminc éve él – ezért nagyon örül az elismerésnek.

A népszerű színész, énekes, műsorvezető azért lepődött meg, ad magyarázatot, mert ő nem szokott díjakat kapni – az életrajza persze másról tanúskodik, hiszen vehetett már át jótékonyági és antirasszista elismerést is. „Jaaa, de ezeket nem a hatalom adta szre-
rencsére, hanem az emberek, ezért büszke is vagyok rájuk. Amikor Soproni Tamás polgármester telefonált, rögtön tudtam, hogy valamivel el vagyok maradva, és letartóztatnak...” – ez már az a humor, ami annyira jellemzi Lang Györgyit, amit otthonról hozott, és ami azóta is minden nehézségen átsegíti őt.

„Én ilyen vagyok. Már gyerekkoromban magamba szív-
tam a humort, nagyon jó viszonyban voltunk Királyhegyi Pállal (író, humorista – a szerk.), aki ezt az öniróniát, öc-
inizmust (ezt a szót most találtam ki – L. Gy.) magas fokon művelte, de az anya is ilyen volt, ez volt körülöttem, ezt szívtam magamba” – mondja.

Terézváros Kultúrájáért Díj 2021

Kétségtelenül nemcsak vidám, de rendkívül színes egyéniség is Terézváros idei kulturális díjazottja. Mutatja ezt kék színű hajával és ruháival, kitűzőivel, sőt még a lakása is erről árulkodik. „Nem bírom a feketét, a barnát, már az is zavar, hogy a játékgép oldala fekete” – erősíti rá az előbbi megállapításra pusztán azzal, hogy otthonában valóban van egy játékgép. Felemelő dolognak tartja, hogy a Hősök tere mellett élhet, az zavarja néha, hogy nehéz közlekedni a rendezvények miatt, de a jó ügyeket szolgáló, civil tüntetésekre

ő is kimegy, ha teheti. A kerület jobbításáról, fejlesztéséről azt mondta, az önkormányzat helyében az akadálymentesítésen dolgozna még többet, és olyan programokat támogatna, amelyek a sérült vagy hajléktalan emberek kilátástalan sorsára hívják fel a figyelmet.

Lang Györgyi pályája elején a magas kultúrát művelte: a Színház- és Filmművészeti Főiskolán, a Pécsi Nemzeti Színházban komoly darabokban játszott, aztán 1988-ban a PA-DÖ-DÖ-vel, azóta pedig a tévés, rádiós munkáival a populáris kultúrában szerzett nevet magának. Ezért sosem bántották, és őt sem zavarja az éles váltás.

„Kazimir Károly volt az osztályfőnököm a színművészeten, és ő is támogatta a PA-DÖ-DÖ-s szereplésem. Azt mondta: »Koncertre ugyan nem megyek Prutyikám, mert nekem túl hangos a zene, de ez ugyanolyan része a kultúrának, mint bármi más.« Egyébként a PA-DÖ-DÖ nagyobb koncertjein elhangoztak versek is, nagyon figyeltünk a minőségre, a díszletekre, a jelmezekre. Elsősorban vidámságot akartunk közvetíteni, de mindig volt üzenete is a daloknak. Csak sajnós ezt nem mindenki vette észre” – összegzett a Terézváros Kultúrájáért Díj 2021-es kitüntetését.

Gajdács Emese

FOTÓ: SZABÓ BALÁZS/KÉPSZERKESZTŐSÉG

Fontosabb lett a szavuk

Amióta megalakult az Idősügyi Tanács, a korosztály véleménye erőteljesebben érvényesülhet a velük kapcsolatos döntések kapcsán, a juttatások jobban igazodnak az igényeikhez és már a 65 évesek is ingyen hozzájuthatnak a pneumococcus elleni védőoltáshoz – többek között ezek azok a változások, amelyekkel az önkormányzat a hatvan év feletti korosztály mindennapjait szeretné könnyebbé tenni.

„Bővítettük és könnyebben elérhetővé tettük az idősök jóllétét szolgáló támogatásokat. Alapvető változást jelent, hogy nem mi akarjuk kitalálni, hogy az életük delén túli korosztály mit szeretne, hanem kikérjük az érintettek véleményét, és az intézkedéseket, juttatásokat az ő igényeikhez igazítjuk” – mondta Szász Károly, aki megítéltetésnek tartja, hogy a poszt betöltésére öt választotta a képviselő-testület.

Sokan vannak

„Bár Terézvárosban élek és éveim számából adódóan az időslétről személyes tapasztalataim vannak, első feladatomnak azt tekintettem, hogy szerezzünk hiteles képet arról, hogy a kerületben hány nyugdíjas vagy a nyugdíjkorhatárhoz közeli ember él és milyen gondokkal küzdenek” – idézte fel tanácsnoki munkája kezdeti lépéseit a képviselő. A számokból kiderült, Terézváros lakosságának mintegy harmada ehhez a korcsoporthoz tartozik, valamint az is, minél idősebb valaki, a közösség részéről annál több, a mindennapi életét segítő ellátást, segítséget igényel.

„Az elmúlt két esztendő egyik nagyon fontos eredményének tartom, hogy megalakult az Idősügyi Tanács. A testület meghatározó szerepet játszik abban, hogy az idősök szervezeteiken keresztül közvetlenül hallathatják hangjukat: véleményezik a képviselő-testület elé kerülő, az életüket befolyásoló önkormányzati kezdeményezéseket, emellett új intézkedések bevezetését, a meglévő módosítását is javasolhatják. A tanács másik lényeges küldetése, hogy összefogja azokat az intézményeket, civil szervezeteket, klubokat, amelyek az idősöknek

konkrét segítséget nyújtanak, ezenkívül programok szervezésével teszik tartalmasabbá az életüket” – foglalta össze a legfőbb célokat az Idősügyi Tanács alelnökeként is dolgozó tanácsnok.

A testület részt vesz az idősöket tömörítő szervezeteknek adható támogatások elosztásának elbírálásában, valamint az egyes programok létrejöttét anyagi forrásokkal, szervezési feladatok átvállalásával is segíti. Az idősök világnapja alkalmából színházjegyekkel lepték meg a Tegosz Idősök Klubjának tagjait, nyáron pedig a szarvasi kirándulásukat is támogatták. A tanács felvette a kapcsolatot az Idősebb Generációk Európai Szövetségével (Eurag) annak érdekében, hogy a más országokban felhalmozódott jó gyakorlatokat hasznosítsák Terézvárosban is.

A jónál is lehet jobb

Az új támogatások bevezetésén túl az elmúlt két évben több, már korábban meglévő juttatás elérhetősége egyszerűsödött, vagy a kedvezményezettjeinek köre bővült az idősök igényeihez igazítva.

Ezek sorából a nagy sikerű szemüvegprogramot emelte ki a DK-s politikus, amelynek ötletét frakciótársával, Miyazaki Jun humánerületért felelős alpolgármesterrel közösen jegyezte. A testület döntése értelmében az alacsony jövedelemből élő, 65 év feletti terézvárosiak a látásvizsgálat elvégzése után az idén már kétszer pályázhattak az önkormányzatnál ingyenesen egy 25 ezer forintos, jó minőségű szemüvegre. A differenciált térítési díj bevezetésével lehetővé vált, hogy a terézvárosi idősök közösen nyaralhassanak az önkormányzat siófoki üdülőjében másik

FOTÓ: TUBA ZOLTÁN/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Nosztalgiaest az idősök világnapján az E10-ben

kerületben élő hozzátartozójukkal, barátjukkal.

„Szintén a javaslatunk nyomán nemcsak a 70 év felettieknek, hanem már 65 éves kortól ingyenes a légúti megbetegedések számát csökkentő pneumococcus elleni védőoltás. Az önkormányzat által a Széchenyi fürdőbe és az állatkertbe biztosított belépők most nem egy meghatározott napon, hanem a saját időbeosztásukhoz

igazodó, tetszés szerinti időpontban vehetők igénybe, illetve az idősök javaslatait meghallgatva megváltoztattuk a rászorulókat évente több alkalommal segítő ételmisszercsomag összetételét is” – sorolta tovább a kedvező változtatásokat a tanácsnok, aki szerint az elért eredmények erőt adnak a terézvárosi idősök életét jobbitó további ötletek megvalósításához.

DÁ

TÖKFESZTIVÁL A HUNYADIN ☺

Gyere, és faragd ki a legtökösebb tóklámpást **október 29-én 16 órától a Hunyadi téren!**

A rendezvényt megnyitja: Beleznay Zsuzsanna alpolgármester

Lesz tűzoltó bemutató, látványos tűzszonglőr produkció.

A tököt és a faragókést mi adjuk, te csak a családtagokat, barátokat hozd magaddal.

VÁRUNK!

Terézváros
Közrendjéért
és Közbiztonságáért
Közalapítvány

Felelősek vagyunk Terézvárosért

Üdvözlendőnek tartja a Fidesz–KDNP helyi frakcióvezetője, hogy a városvezetés alapján véve a 2019-es fejlesztési irányokat viszi tovább, Lindmayer Viktor azonban késlekedést és tapasztalathiányt is érzékel. Úgy látja, a testületi munkára rányomja a bélyegét a polgármester és az MSZP közötti konfliktus.

Lindmayer Viktor (középen),
mellette frakciótársai,
Bundula Csaba (előtérben)
és Óvári Gyula

FOTÓ: BEREZ VALTER/KÉPSZERKESZTŐSÉG

Csepregi Botond

”

Azt elfogadom és jogosnak tartom, hogy a kezdeményezésünkre Soproni Tamás megvonta a bizottsági helyeit és távozásra szólította fel a 14 milliós hitelszerződési ügye miatt Bálint Györgyöt.

„A 2020-as költségvetés tárgyalásakor Soproni Tamás azt mondta, nagyon szomorú, mert sajnos üresek a fiókok, nincsenek tervek – tehát nem lehet belekezdeni a fejlesztésekbe. Ehhez képest azt látjuk, hogy a VI. kerületi fejlesztések jelenleg is azokat az irányokat valósítják meg, amelyeket mi elképzeltünk, terveztünk. Gondolok itt a Patróna óvoda felújítására, illetve a Jókai tér napokban elindult megújítása is egy az egyben a mi terveink alapján valósul meg – mondta Lindmayer Viktor, a Fidesz testületi frakciójának vezetője a 2019-es választások óta eltelt időszakot értékelve, hozzátéve, hogy szerinte a korábbi elképzelések így jelentős idővesztéssel valósulnak meg. A fideszes képviselő szerint ez annak tudható be, hogy a két évvel ezelőtt felállt testület és az akkor megválasztott kerületi vezetés jelentős tapasztalathiánnyal küzd, de természetesen a pandémia is nagyon sok mindent lelassított. A tervezés azonban ebben az „eseménytelenebb” időszakban is folyhatott volna, ám a frakcióvezető szerint ez nem történt meg.

Parkolóházakban gondolkodna

Lindmayer Viktor szerint „üdvözlendő”, hogy a választáskor a kerületi kasszában maradt több mint 13 milliárd forintos tartalék megvan. „Az új tervekkel alapjaiban egyetértünk, de nem látjuk ezekben azt az átütő erőt, amely egy zöldfordulatot hozna Terézvárosba” – mondta, és érthetetlennek nevezte, hogy a Csengery utcai „zöldítés” miért korlátozódik csak egy szakaszra, és miért nem fedi le az egész utcát az Andrassy útig, illetve felhozta a Rózsa utcai foghíjtelek sorsát, amelyre szerinte már több terv született, és még vár fordulatot.

A 2019-es kampány egyik központi témájával, a köztisztasággal kapcsolatban azt mondta, a „városvezetés önszuggesztív módon mondhatja, hogy nőtt a rend a terézvárosi utcákon”, azonban a buliturizmus kiesésével a szemetelől is kevesebb lett, így nem mondaná látványosnak az előrelépést. A Terézvárosban szintén égető gondnak számító parkolási problémákkal kapcsolatban Lindmayer Viktor nem látja ele

gendőnek az eddig történeteket. „Szemfényvesztésnek tartjuk a kizárólagos lakossági parkolás bevezetését, hiszen hiába ígéri a parkolóhelyek 30 százalékát a lakóknak, ha már korábban is minden harmadik helyen az itt élők autói álltak” – mondta a frakcióvezető, aki szerint az egyetlen megoldást a parkolóházak építése jelentheti. A felvetésre, hogy ez az önkormányzat forrásait meghaladó beruházásokat igényelne, a képviselő azt mondta, a kerület tulajdonában lévő üres telkeken, vagy éppen lebontandó épületek helyén nyílna lehetőség ilyen beruházásokra.

Tudnak együtt dolgozni

„Felelősséggel tartozunk a kerületért, az itt élőkért. Az nem működik, hogy csak azért, mert nem vagyunk hatalomban, daczból mindent ellenzünk: ha van egy jó szociális rendelet, ami jó a terézvárosiaknak, azt támogatjuk, ha a testület elé kerül egy irányában jó városfejlesztési koncepció, azt miért ne szavazhatnánk meg? Az természetes, hogy jelentős stílus- és hangsúlybeli különbségek vannak köztünk, de Terézvárosért tudunk együtt dolgozni. Mi ellenzékben vagyunk, így döntöttek a választók, de minden olyan elhatározást, amely a városrész fejlődését és a fejlesztését szolgálja, kompromisszumokkal és módosító indítványokkal támogatni tudjuk – mondta Lindmayer Viktor, aki áttérve a jelenlegi helyi politikai viszonyok elemzésére, úgy látja, hogy az MSZP-vel elmélyült konfliktus után a polgármester kisebbségben kormányozza a kerületet, ezért próbál a Fidesz felé is gesztusokat tenni. – Azt elfogadom és jogosnak tartom, hogy a kezdeményezésünkre Soproni Tamás megvonta a bizottsági helyeit és távozásra szólította fel a 14 milliós hitelszerződési ügye miatt Bálint Györgyöt, de a személyeskedő hangnem most már mindkét felet jellemzi a testületben. Úgy érzem, a polgármester szavai is sokszor csak sőt jelentenek a sebre ebben a konfliktusban.”

Megoldást a hiányzó forrásokra

Úgy tűnik, a kormány nem az önkormányzatoktól elvont források visszaadására törekszik, hanem ellenkezőleg, folytatni kívánja az idei gyakorlatot – állítja dr. Oláh Lajos, Terézváros országgyűlési képviselője.

Csepregi Botond

Továbbra is nyugtalanítónak tartja az önkormányzatok pénzügyi helyzetét a kormányzati elvonások miatt Oláh Lajos. Terézváros parlamenti képviselője arra emlékeztetett, még a korábbi megszorításokat sem kompenzálta a kormány, de már érkeznek az újabb ötletek a további forrás-megvonásra. A minap látott ugyanis napvilágot az az értesülés, hogy az állam támogatná a szakszervezetek követelését, vagyis a minimálbér, valamint a szakmunkás garantált bérminimum jelentős emelését (bruttó 200 ezer, valamint bruttó 260 ezer forint). Azonban a kiszivárgott hírek szerint a kormány a munkaadókat kompenzálna a növekvő költségeik miatt a kis- és középvállalkozásokat érintő idei iparűzésiadó-csökkentés 2022-es folytatásával.

mány nemcsak pluszforrást nem adott, hanem a forráselvonás irányába indult el – mondta a DK politikusa, aki erről parlamenti hozzászólásában is beszélt. – Amikor pedig kompenzálni kezdték az önkormányzatokat, akkor azt láttuk, hogy megkülönböztették őket, illetve a területükön élőkét aszerint, hogy ellenzéki vagy kormánypárti politikusok állnak az élükön. Több tízmilliárd forint támogatás odaitéléséről döntött a kabinet az elmúlt hónapokban, és ebből egy forint sem jutott ellenzéki politikusok vezette településnek, kerületnek. Felháborítónak és Alaptörvény-ellenesnek tartjuk azt, hogy a kormány politikai alapon szelektál állami támogatásoknál.”

Továbbra is kérdés, hogy hajlandó-e visszaadni a forrásokat a kabinet a működőképességük határára érkező önkormányzatoknak, bár Oláh Lajos szerint nem lehetnek illúziók. Éppen ezért szerinte a forrásbevonás érdekében Brüsszelben és itthon is azért kell dolgozni, lobbizni, hogy az uniós támogatásokból a következő EU-s költségvetési ciklusban budapesti fejlesztésre is jelentős mértékben jusson.

„Együttműködésre van szükség a különböző szereplők között, éppen ezért Terézváros és Erzsébetváros polgármesterét is meg fogom keresni, hogy kitaláljuk, milyen közös fellépésre van szükség annak érdekében, hogy a fővárosi kerületek is ilyen forrásokhoz juthassanak. A helyi kormánypárti képviselőktől pedig azt szeretném kérni, hogy kezdjenek el végre aktívan lobbizni a kormányuknál, hogy a kerületük kompenzációhoz és uniós forrásokhoz jusson” – zárta gondolatait az országgyűlési képviselő.

FOTÓ: ANCSIN GÁBOR/KÉPSZERKESZTŐSÉG

Hajlandók-e visszaadni?

„A járvány korábbi hullámaiban a kormány a koronavírus mellett az önkormányzatok ellen is hadba küldte a csapatait. Máshol Európában pluszforrásokat kaptak a települések – tekintve, hogy helyben ők sokkal közelebb vannak az emberekhez, mint az állam –, nálunk viszont a kor-

Ellenzéki előválasztás – eredmények

Véget ért Magyarország első előválasztása, amelyen eldőlt, hogy az egymással együttműködő hat ellenzéki párt kiket indít közösen a jövő évi parlamenti választásokon az egyéni választókerületekben, valamint az is, ki lesz közös listájuk vezetője, vagyis a miniszterelnök-jelöltjük. Szeptember közepén mi is beszámoltunk az idei őszi legmeghatározóbb hazai közéleti történéseiről, bemutattuk az előválasztás menetét, a terézvárosi jelölteket.

Az előválasztás azóta – minden értékelés szerint – jelentős érdeklődés mellett zajlott le: az első fordulóban (szeptember 18–28. – ekkor az egyéni és a kormányfő-jelöltre is szavazni lehetett) 632 479-en voksoltak a közterületeken felállított sátrakban és online, a második fordulóban (október 10–16. – ekkor már csak a miniszterelnök-jelöltek közül lehetett választani) még többen, 662 016-an vettek részt.

A Terézvárost is magában foglaló budapesti 5. választókerületben dr. Oláh Lajos (DK–MSZP–Párbeszéd) nyerte az előválasztást az egyéni jelöltek között. A kerület jelenlegi országgyűlési képviselője 4221 szavazatot szerzett (45,51 százalék), a második Tompos Mártonra (Momentum) 3519-en szavaztak (37,94 százalék), dr. Belezna Zsuzsanna (Jobbik–LMP) 1534 vokssal (16,54 százalék) végzett – összesen 9274-en vettek részt a voksoláson. A hat párt közös jelöltje tehát dr. Oláh Lajos lesz jövő tavasszal.

A miniszterelnök-jelöltek közötti verseny kétfordulós volt, és jelentős fordulatokat is tartogatott. Az első körben országosan így alakult a sorrend: Dobrev Klára (DK) 34,84 százalék, Karácsony Gergely (MSZP–Párbeszéd) 27,3 százalék, Márki-Zay Péter (Mindenki Magyarországa Mozgalom) 20,4 százalék, Jakab Péter (Jobbik) 14,08 százalék, Fekete-Győr András (Momentum) 3,39 százalék. A második körbe a három legtöbbet szerző jelölt jutott, azonban a szavazás kezdete előtt Karácsony Gergely visszalépett Márki-Zay Péter javára. A hódmezővásárhelyi polgármesterként ismertté vált politikus végül megszerezte a győzelmet, a szavazatok 56,71 százalékával. Dobrev Klára 43,29 százalékkal maradt alul.

A budapesti 5. választókerületben az első fordulóban Karácsony Gergely (4022 szavazat, 42,64 százalék), míg a másodikban Márki-Zay Péter (11 465 szavazat, 72,1 százalék) végzett az élen. A közös ellenzéki lista vezetője tehát Márki-Zay Péter lesz 2022-ben.

Látogatók a Parlamentben

„Kifejezetten szeretem ezeket a találkozásokat, mert nemcsak a törvényhozás helyét, hanem az ország egyik legszebb épületét mutathatjuk meg a terézvárosiaknak” – mondja Oláh Lajos a nyár elején újraindult parlamenti látogatásokról. Az általa szervezett parlamenti sétákon már kétezeren vettek részt, a program népszerű az iskolai csoportok, osztályok körében, de természetesen szívesen fogadják családok, csoportok, nyugdíjasklubok jelentkezését is. „Érdekes velünk tartani, mert a legismertebb látványosságok – ülésterem, koronázási ékszerek – mellett talán többet, mást is meg tudunk mutatni ebből a nagyszerű épületből, mint amit a hivatalos vezetett túrákon résztvevők láthatnak, ugyanis mi más útvonalon is haladhatunk, mint ők” – teszi hozzá a képviselő. Aki kedvet kapott az ország talán legszebb épületének a meglátogatásához, annak a részvételi szándékát előzetesen jeleznie kell a 06 (30) 709-1102-es, a 06 (30) 864-6624-es telefonszámon vagy a drolahlajos@dkp.hu e-mail-címen.

Látótársak Terézvárosban

Alig ért véget a fehér bot napján tartott ünnepség, a terézvárosi lámpások már operettlátogatásra készülnek – közkívánatra a Mágnes Miskát nézik meg. Látássérültekről lévén szó, sértőnek is hatna ez a kifejezés velük kapcsolatban, ám a helyi klubvezető, Lukács Erzsébet Böbke gyorsan megmagyarázza: attól, hogy valaki nem lát, még nem kell átírni a szótárt. Ők is ugyanazokat a szavakat használják, mint mindenki más, még ha azok számukra néha mást jelentenek.

Dobi Ágnes

„Aki jól szeret, az megismer és elfogad – saját világát kitágítja a másik felé” – idézte Lukács Böbke a neves pszichológus, Vekerdy Tamás szavait. Szerinte nehéz lenne pontosabban megfogalmazni, mi a dolga annak, aki segítőként sérült emberek mellé szegődik.

Kik azok a terézvárosi lámpások?

Mentorokkal az élükön a főváros több pontján működő Lámpás Klubokat nyolc évvel ezelőtt, egy uniós projekt keretében, a Vakok és Gyengénlátók Közép-magyarországi Regionális Egyesülete hívta életre. A cél az, hogy a látássérültek ne otthonaikban begubózva, különálló kis szigetként, hanem egy közösséghez tartozva éljenek. A terézvárosi Lámpás Klub 2018 februárjában tartotta első foglalkozását. „A megalakításban nagy szerepe volt Bundula Csaba akkori alpolgármesternek, aki kérésre azonnal segítő kezet nyújtott. Programjainkat azóta is támogatja az önkormányzat, a találkozóinkhoz pedig a helyiséget az Eötvös10 művelődési ház biztosítja” – foglalta össze történetüket röviden Lukács Böbke.

„Mivel egy személyes tragédiát követően több évtizedes sikeres vállalkozói és pénzügyi pályámat cseréltem a szociális segítői munkára, a szervezésben, a marketingben meglehetősen jártas vagyok. Ennek ellenére számomra a tagság toborzása jelentette a legnagyobb kihívást. Régóta a kerületben éltem, de a környezetemben egyetlen látássérült sem volt, felkutatásukban a Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat szemészorvosai és a helyi optikusok segítettek – mesélte. – Ma már nem kell senkit agítálni, összejöveteleinkre, programjainkra nemcsak Teréz- és Erzsébetvárosban, de a vá-

Benczekovits Lajos és András Mariann

ros más pontjain élő látássérültek is eljönnek. Egy-egy alkalommal többnyire huszonegynéhányan vagyunk, de ültünk már ötvenen is a klubteremben. A nagyobb rendezvényeinken pedig száz körüli a résztvevők száma.”

A programokat a klubvezető ajánlata alapján közösen választják ki, de a tagok ritkán írják felül Lukács Böbke javaslatát. Arra törekszik, hogy az előadások a tagság mindennapi életét könnyítsék, a külső programoknál pedig az az elsődleges szempont, hogy olyan helyekre juttassa el a lámpásokat, ahová egyedül soha nem mentek volna – például színházba, moziba, múzeumokba. „Kirándultunk a vácrátóti arborétumban, de voltunk az Országházban is. A bazilikában egy a torinói lepelről szóló előadáson, a szentendrei skanzenben pedig egy egész napos interaktív programon vettünk részt. Jártunk a Zeneakadémián, és ma már hagyomány a közös karácsonyi ünnepségünk, valamint a klub születésnapjának megtartása. A legtöbbször talán a retroklubos kalandunk kerül szóba, amikor a lámpások a parkett ördögeivé váltak” – sorolta a közösen átélt élményeket. Segítő munkáját nemcsak szűkebb környezete, a klubtagok közössége, de a tágabb közösség is értékeli: az önkormányzat tavaly Terézvárosért díjjal tüntette ki Lukács Böbket.

Arcok a klubból

Miután megismertük a klub életét, néhány tag is megosztotta velünk személyes történetét. Korban, érdeklődésben, mentalitásban jobban különböző embereket lámpással is nehezen találhattunk volna – csupán az köti össze őket, hogy látássérültek és imádnak a terézvárosi klubba járni.

A terézvárosi lámpásoknál a maga 86 esztendőjével Molnár Imréné Ilona a korelnök, több mint három éve szinte minden foglalkozáson jelen van. Mielőtt nyugdíjba ment, egy cseppet sem nőies foglalkozást űzött – számszámológéppel dolgozott. A szembetegsége 74 éves korában kezdődött, a látásélessége 10 éve még 30 százalékos volt, ma már alig éri el a 10 százalékot. „Nagyon jól érzem magam a klubban, olyan, mintha nemcsak ismerősök, hanem családtagok lennének. Pont olyan típus vagyok, mint Böbke, az aktív éveimben rengeteg társadalmi munkát végeztem, akinek csak tudtam, segítettem.”

Nincsenek tabutémák

Nagyjából 15 éve kezdődtek a látásproblémái András Mariannak is, de ő akkor még csak a húszas éveiben járt. Mariann egy csupa mosoly, harmadik gyerekével várandós 36 éves anyuka, aki az Állatorvostudományi Egyetemen dolgozik, a takarítók csoportvezetője. Mindkét szemén zöldhályog van, a betegsége 13 éve, ikergyermekei születése után jött elő – ma már mínusz 19-es szemüveget visel, amivel viszonylag jól boldogul. Látásvesztése 42 százalékos, távolra szemüveggel sem lát.

„Benne vagyok mindenben, itt a klubban nem érzem magam frusztráltnak attól, hogy esetleg kinéznék. Itt senki sem húzódozik, nem magázódik, nincsenek tabutémák, mindent megbeszélünk. A programok érdekesek, színesek. A gyerekeim beszéd fogyatékosak, a foglalkozásokra és a programokra szinte mindig velem tartanak. Ha én nem tudok jönni, akkor a szintén klubtag szüleimet kísérik el. Egy-egy kiránduláson olyan felsza-

Lukács Bőbke
klubvezető

”

Nagyon tisztelem a tagjainkat azért, mert a legnehezebb helyzetekből is felállnak, tanulnak, családot alapítanak, megállják a helyüket mindenhol.

badultak, úgy kinyílnak, hogy még engem is meglepnek.”

Mindkettejükről kiderült, a látássérülés nem az egyetlen nehézség az életükben. Ilona

korábban egy súlyos gerincműtéten esett át, majd az operáció után 11 évvel egy balesetben kezét, lábát törte, így azóta csak bottal tud járni. Minden testi baján úrrá tudott lenni, de a fia elvesztése feletti fájdalom évtizedek múltával sem tompul.

A másik kezével visszaadta

Bár már korábban is számtalan előjele volt, betegségét csak kamaszkorában fedezték fel Benczekovits Lajosnak. „Nyolcadikos voltam, amikor egy napon olvasás közben csak a szavak elejét és végét, a közepét viszont egyáltalán nem láttam. Az orvosi vizsgálaton kiderült, nagy a baj, egy olyan ritka szembetegségem van, amelyikből egész Magyarországon csak 100 esetet tartottak számon” – idézte fel Lajos. Mivel ez egy gyógyíthatatlan kór, a jövőt illetően az orvosok semmi jóval nem kecsegtették, így nagyon fiatalon ki kellett dolgoznia azt a stratégiát, amivel teljes életet tud élni.

A megoldást, mint mondja, szinte tálcán kínálta a sors. Édesapját öt évre Egyiptomba küldték, ez idő alatt Lajos elvégezte a középiskolát, tökéletesen megtanult angolul és franciául is viszonylag jól beszélt. Hazatérése után egy újabb szerencsés fordulatnak köszönhetően 9 hónapot tölthetett Párizsban, ahol tökéletesíthette a nyelvtudását. Később édesapja újabb kiküldetést kapott, ez alkalommal Szudánba. Itt Lajos az arab nyelvet sajátította el. „Bejártam az egyetemre, letettem a nyelv- és tolmácsvizsgát, amiről papírt is kaptam” – mondta.

Fiatalon leszázalékolták, de a megszerzett tudásnak köszönhetően a mai napig tolmácsként dolgozik. Társra is lelt, feleségével 46

Molnár Imréné
Ilona

FOTÓK: DIMÉNY ANDRÁS/KÉPSZERKESZTŐSÉG

éve boldog házasságban él. Egy lánya és két unokája van. Úgy érzi, rá is igaz a mondás: amit a sors az egyik kezével elvett tőle, azt a másikkal visszaadta. A lámpás közösség azért különösen fontos számára, mert itt a sorstársakkal tapasztalatokat cserélhetnek és sok jó élményt szerezhetnek.

Minden helyzetből felállnak

„Mindenkinek az életét ismerem, olyan sorsokkal találkozok az ember, amilyeneket korábban elképzelni sem tudott. Nagyon tisztelem a tagjainkat azért, mert a legnehezebb helyzetekből is felállnak. Tanulnak, családot alapítanak, megállják a helyüket mindenhol. Csodálom, ahogy a boldogságot keresve értelmet adnak az életüknek – összegzett a klubvezető. – A családomban a szüleimtől láttam, később az üzleti életben is megtanultam: semmit nem érdemes nagyjából, fél szívvel csinálni, mert elmarad az öröm, az elégedettség érzése. Én minden jól sikerült klubnap után boldog vagyok.”

Ünnep, nem csak világnap

Október 15-én az E10-ben ünnepelte a fehér bot nemzetközi napját a Vakok és Gyengénlátók Közép-magyarországi Regionális Egyesülete, valamint a Terézváros Lámpás Látássérültek Klubja. Ahogy beszédében Fodor Ágnes, az egyesület elnöke mondta, ezen a napon a szokásosnál több figyelemmel fordul a világ a látássérültek felé, nagyobb hangsúlyt kapnak gondjaik, nehézségeik, ami természetesen jó és hasznos, ők mégis inkább a sikereiket ünneplik ilyenkor. „A fehér bot számomra végtelen büszkeséget és örömet jelent – sorolta –, és mindazokat az embereket, akik fehér bottal élnek teljes értékűen és boldogan az életüket.”

Ehhez a boldogsághoz az ünnepi esten a Vakrepülés Színtársulat, a debreceni zeneművészeti egyetem diáklányai és az egykori Bes-

tiák zenekar énekese, Moór Bernadett Bedy éppúgy hozzájárult, mint Bródy János. Amint belekezdett a Fülléres emlékeimbe, azonnal többen bekapcsolódtak, a Micimackót pedig már leosztott szerepek szerint énekelték közösen: a magát több ízben is nyuggernek tituláló Tini volt a mackó, a közönség pedig a hózik végét zik-zik-zik-ként visszhangzó nagy malackacsalád.

Az ünnepi est i betűjére Zalatnay Cini tette fel a pontot, aki egyfajta barátságkeretbe illesztette a Nem vagyok én apáca és a Tölcsért csinálók a kezemből kihagyhatatlan slágereit. Valami olyasmit mondva, hogy „Szervusztok, régi barátok, ne feledjétek: mindig kell egy barát, aki vigaszt nyújt neked, s ki csak érted van veled...”

Bródy János

Aszfaltoznak a Blaha Lujza téren

A terveknek megfelelően csak 22 óra után, és főleg az őszi szünetben végzik el a befejező munkákat a Rákóczi út és a Nagykörút csomópontjában – annak érdekében, hogy az a lehető legkisebb mértékben érintse a közúti forgalmat. A kereszteződés egészét érinti az útburkolat végleges kopóréttegének terítése. A munkavégzés alatt a Rákóczi úton és a Nagykörúton irányonként egy-egy forgalmi sáv lesz járható.

Egy civil az emlékműbírálók között

A Fővárosi Önkormányzat 2020 elején döntött arról, hogy emlékművet állít a háborúban megerőszakolt nők emlékének, szolgálva egyúttal az elkövetők és az áldozatok részéről egyaránt elhallgatott, társadalmi tabunak számító téma feldolgozását és bemutatását. Ezért is lett a projekt neve Elhallgatva – Háborúban megerőszakolt nők emlékezete. A főváros célja, hogy nemzetközi összefüggésben is értelmezhető, korszerű vizuális nyelvet használó emlékmű szülessen. A képzőművészeti pályázatot nyáron írták ki, október közepéig érkeztek be a pályaművek. A helyszín még nem végleges, az önkormányzat a kiírásban több lehetséges helyet – Margitsziget, Gellért-hegy, Óbuda, Kelenföld – jelölt meg. Az emlékmű bírálóbizottságába a szakmai tagok mellé – pályázat keretében – egy civil tagot is bevontak. Olyan magánszemélyeket, civil aktivistákat kerestek, akik a szakmai szereplők mellett – például személyes érintettség miatt – más jellegű, civil szempontokat képviselnek. A választás dr. Tóth Erzsébet Fanni társadalomkutatóra esett, aki alapítója és vezetője a Femspace női szervezetnek, amelynek célja, hogy a külföldön új lehetőséget és újrakezdést kereső magyar nőknek szakmai védőhálót biztosítson. A teljes emlékműprojektről a www.elhallgatva.hu oldalon tudhatnak meg többet.

Az oldalt összeállította: Gajdács Emese

Fejezze be az állam a Biodómot!

Az állam nélkül nem lehet befejezni az állatkert bővítéseként épülő, szerkezetkész Pannon Parkot, ezért a főváros új ajánlatot tett a kormányynak – derült ki október 20-án Gy. Németh Erzsébet főpolgármester-helyettes tájékoztatójából. A főváros márciusban azt javasolta, hogy ha befejezi az állam az építkezést, az önkormányzat saját forrásból elvégzi az állat- és növénybetelepítést, erre a felvetésre azonban többszöri megkeresésre sem reagált a kormány. A Fővárosi Önkormányzat szeretné, ha minél hamarabb megnyitna a Biodóm, amit eddig 44 milliárd forint kormányzati forrásból építettett szerkezetkészre tavaly novemberre az állatkert, azonban a meglévő 6 milliárdos forrás nem elég a befejezésre, még legalább 16 milliárdra van szükség. Eerre már biztos nincs elegendő forrása Budapestnek, így most azt ajánlja a kormányynak, hogy fejezze be a beruházást, cserébe telekmegosztás után a Biodóm és Pannon Park egy része állami tulajdonba kerülne. A Tarlós István idején állami forrásból elkezdődött építkezés végső költségei a jelen állás szerint nem állnak meg 64 milliárd forint alatt.

Táblákkal a troliblokkolók ellen

Szabályos parkolásra figyelmeztető táblákat helyeztek ki a Nefelejcs utcában, a Dohány utcában és a Wesselényi utcában. A Budapesti Közlekedési Központ (BKK) ezzel is szeretné a belvárosban kiszámíthatóbbá tenni a trolibuszok – így az utasok – közlekedését. A gond ugyanis az, hogy évente kétezerrel is többször akadályozzák szabálytalanul parkoló autók a trolit, illetve villamosok haladását, és különösen kitett ennek a jelenségnek Terézváros és Erzsébetváros. Az idén márciusban kerületünkben, a Szondi utca és Izabella utca kereszteződésében beton terelőelemeket helyeztek ki, az autók így csak a parkolásra

kijelölt területeken tudnak megállni, a 73M trolinak pedig nem kell várakozniuk a szabálytalan sofőrök miatt. Visszatérő probléma ez a VII. kerületi Dohány, Nefelejcs és Wesselényi utcában is – a 74-es útvonalán –, ahol csak az idén 100 órát vesztgeltek a járművek. A fennakadások csökkentéséért itt más-hogyan küzd a BKK: ezekre az útszakaszokra a szabályos parkolásra figyelmeztető táblák kerültek ki, amelyeken szájbarágós stílusban vezetik rá az autósokat arra, hogy a szabálytalan parkolásuk blokkolja a járműveiknél jóval nagyobb trolit haladását. A BKK arra kéri az autóval közlekedőket, hogy csupán a

kijelölt parkolóhelyeket és azokat is csak szabályosan használják, így segítve a közösségi közlekedést. A szabálytalanul parkoló, forgalmat akadályozó járműveket elszállíthatják, a tulajdonosok pedig 10 ezertől 30 ezer forintig terjedő pénzbírságra számíthatnak.

Már örökre szabad a „száguldó vöröskeresztes”

Ez volt az első olyan október 23-a, amikor Székely Dezsőné Sebestyén Mária, vagy ahogyan mindenki ismerte, Hosszú Mari az 56-os forradalom és szabadságharc hősei előtt tisztelegve nem állt ott ünneplőbe öltözve, hófehér haját kontyba fogva az emlékezők között.

Dobi Ágnes

„Mindig nagyon szíven üt minden kitüntetés. Amikor megkapom, újra átélem 56-ot, a verést, a romokat, a fájdalmat” – mondta lapunknak 2014-ben, a Nemzetközi Szent György lovagrend átvétele után. Huszonegy évesen két hét alatt megjárta a mennyet és a poklot. Abban a két hétben megcsapta őt is a szabadság szele, tele volt hittel és reménységgel. Pontosan tudta, hogy a forradalom kitörésekor hová kell állnia. Történjen bármi, akár élete árán is küzdenie kellett az országot megszálló szovjetek ellen, akik 1944-ben evangélikus lelkésznek készülő bátyját elhurcolták, és a rendszer ellen, amely hamis vád alapján édesapját letartóztatta, az Andrássy út 60.-ban megkínózta, és három évig bírósági tárgyalás nélkül fogva tartotta.

Bár az elsők között csatlakozott a Hősök terén a tüntetőkhöz, akik a gyűlölt rendszert szimbolizáló Sztálin-szobrot ostromolták, ledőlésének mégsem lett szemtanúja. Még állt a monstrum, amikor felkapaszkodott a rádióhoz tartó, fiatalokkal teli teherautók egyikére. Az Astoriánál azonban elakadtak, és a további utat futva tették meg – mire odaértek az épülethez, már eldőrdült az első sortűz. Mari felcserképzt végzett, elrohant a közeli Trefort utcai rendelőbe segítséget kérni, és felszerelést is szerzett, amivel visszasiert a sebesülteket ellátni. A következő napokban mindenütt ott volt, ahol harcoltak, mentette az életüket, kötözte a sebeket. Városszerte csak „száguldó vöröskeresztes”-ként emlegették.

Október végén csatlakozott a felkelők Tompa utcai csapatához. Itt ragadt rá termete miatt a Hosszú Mari név is, amit élete végéig büszkén viselt. November 4-én, a szovjet tankok bevonulása után az utolsók közt, a legvégső pillanatban menekült el a főhadiszállásról.

Szörnyű volt ocsúdnia ebből a két hétből, a bevonulás hírére mérhetetlen fájdalmat érzett. Nagy Imre rádióbeszédének szavai örökre beégtek az agyába. Nem akarta elhinni, hogy mindez megtörténhet. Abban bízott, hogy a nyugati hatalmak nem hagyják, hogy a szovjetek nyíltan lerohanják Magyarországot és vérbe fojtsák a nép forradalmát. Tévedett.

Nem nyugodott, és nemcsak résztvevője, de egyik főszervezője is lett a december 4-i és 5-i női tüntetés-

nek, amelynek a néma tiltakozáson túl az volt a célja, hogy eljuttassák az ENSZ-hez az itteni állapotokat leíró üzenetüket. Két hónap múlva, 1957. február 18-án letartóztatták. Vallatása közben úgy összeverték, hogy a dobhártyája beszakadt. Édesanyja, néhány nappal azután, hogy meglátogatta a rabkórházban, meghalt. Hosszú Marit két év nyolc hónap börtönre ítélték, büntetését később enyhítették, így 1959. március 4-én szabadult. A megpróbáltatások ezzel nem érték véget, éveken át nem kapott állást, nem tanulhatott tovább, a rendszerváltozásig megfigyelték – múltját stigmaként viselte. Árulásra bírni, megtróni azonban soha nem tudták.

Boldog volt, hogy megélhette a gyűlölt rendszer összeomlását, a szovjet csapatok kivonulását. Az elismerések, bár némi elégtételt adtak a megaláztatásokért, gyötrelmesek is voltak számára.

Hosszú Mari 2019. október 23-án a Terror Háza előtti láncos installációnál a Vöröskereszt X-ét mutatja

FOTÓ: NEMÉNYI MÁRTON

A rendszerváltozás után sokszor élhette át 1956 fájdalmát, számos kitüntetéssel – mások mellett Magyar Köztársasági Arany Érdemkeresztrel és Maléter Pál-emlékéremmel – ismerték el a magyar nép szabadsága melletti kiállását. Nyolcvanéves korában, 2015-ben a forradalom és szabadságharc során tanúsított hőies helytállása, valamint humanitárius szolgálata elismeréseként a Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét kapta meg. Ugyanebben az esztendőben a VI. kerület – amely több mint hat évtizeden át volt otthona – egyik legrangosabb kitüntetését, a Tereźvárosért díjat vehette át.

Az idén májusban vége szakadt életének 86 esztendejében 40 évnyi szabadság, 46 évnyi diktatúra, üldöztetés jutott számára. Székely Dezsőné Sebestyén Mária hívő keresztény volt, a számolatlan időben talán helyrebillen a mérleg.

”

Szörnyű volt ocsúdnia ebből a két hétből, a bevonulás hírére mérhetetlen fájdalmat érzett. Nagy Imre rádióbeszédének szavai örökre beégtek az agyába.

FOTÓK: BEREZ VALTER/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

Otthon a kívülállóknak

Mi dolguk a skót reformátusoknak Terézváros szívében? Miért költözik egy amerikai férfi Budapestre és hogy lesz egy kiskunhalasi roma nőből lelkipásztor a VI. kerületben? De ennél is több érdekesség van a Vörösmarty utca 51.-ben: egy nyitott nemzetközi közösség, ahol magyarok és külföldiek egyaránt otthon érezhetik magukat. A reformáció október 31-i emléknapjához közeledve a magyarországi és a skót református egyház közös gyülekezetének két lelkészével, Aaron Stevensszel és Sztojka Szabinával beszélgettünk.

Fekete György

– A Vörösmarty utcában sétálva hiába is keresnénk templomtornyot, a Skót Missziót a Vörösmarty Mihály Általános Iskola épületében találjuk. Vagy fordítva?

Aaron Stevens: Valóban, régen ez a mi gyülekezetünk iskolája volt. A Skót Misszió 1910-ben költözött a mai VI. kerületbe, és épített iskolát, ahol a zsidó és a keresztény lányok együtt tanultak, valamint laktak. A kommunizmus idején államosították az intézményt, kevés külföldi maradt az országban, a gyülekezetben magyar lelkipásztorok szolgáltak. A rendszerváltás után újra lett skót lelkész a magyar mellett, de az iskola állami fenntartásban maradt. Jó szomszédok vagyunk, rossz idő esetén a mi termünkben tartják az iskolai ünnepeket, és mi is használhatjuk az iskolaudvart, ha nyári napközis tábort szervezünk.

– Miért épp erre a városrészre esett a választás?

A. S.: Korábban az Országházhoz közelebb működött a közösség, de a régi belváros egyre inkább kormányzati negyed lett, és elődeink közvetlenül az emberek lakóhelyén akartak jelen lenni, ahogy mi is. Szeretjük a terézvárosiakat.

– **Sztojka Szabina:** Ez egy nagyon színes kerület, bár lassan már itt is több az iroda, mint a lakóház. Több gyülekezeti tagunk is a közelben lakik, pár percnyi sétára a templomunktól. És mivel központi helyen vagyunk, a más budapesti városrészekben élő emberek is könnyen ránk találhatnak.

– *Hogy van jelen a gyülekezet a kerület életében?*

A. S.: Házigazdái vagyunk az egykori misszionáriusunkról, Jane Hainingről elnevezett angol nyelvi versenynek, ahogy a terézvárosi iskolák angol

szavalóversenyének is. A pandémia előtt karácsonyi ebédet szerveztünk a Szent Egyed Közösséggel együtt, amelyen menekültek és nemzetközi diákok mellett vendégül láttunk néhány lakót a Vázsonyi Vilmos Idősek Otthonából is. Termeinket több különböző csoport használja, és még vannak szabad kapacitásaink, szívesen otthont adunk másoknak is. Szervezünk kulturális programokat, hangversenyeket, és a vasárnaponként 11 órakor kezdődő angol nyelvű istentiszteleteinkre is várunk mindenkit, aki kíváncsi ránk.

– *A nemzetközi közösséghez mennyire tudnak kapcsolódni a helyiek?*

Sz. Sz.: Gyülekezetünk sajátossága, hogy egy magyar és egy skót lelkész együtt végzi a szolgálatot. De ez nem csak a külföldiekért van, a magyaroknak is fontos: közös érték a különböző nemzetiségek együttélése, egymás megismerése. Bár ez egy nemzetközi közösség, nem egy olyan hely, ahol le kellene mondani az identitásunkról, az anyanyelvünkéről.

A. S.: Az angol a közös nyelv, hisz sokfelől érkeztek hozzánk – skót, angol, amerikai, német, dél-afrikai és tongai családok is járnak a gyülekezetbe –, de magyarok vannak a legtöbben. A gyermekfoglalkozásokat is úgy szervezzük, hogy azok is élvezzék, akik nem tudnak még angolul.

– *Hogy lett egy fiatal kiskunhalasi nő a Skót Misszió lelkésze?*

Sz. Sz.: Az idén végeztem a budapesti református teológián, még ott tanultam, amikor 2019-ben ide kerültem gyakornokként. A gyülekezeetről már korábban hallottam a barátaitól, el-ellátogattam

az alkalmakra. Egy nagyon befogadó közösséget ismertem meg, amely nyitott a társadalmi kérdésekre. Később egy évig az Egyesült Államokban tanultam, és amikor onnan hazajöttem, azon a nyáron meghívtak a Skót Misszióba helyettesíteni. Élveztem, és úgy tűnik, a gyülekezet is, mert amikor be akarták tölteni a megüresedett magyar lelkészi állást, engem hívtak.

– Az Aaron sem tipikus terézvárosi keresztnév. Honnan érkezett? Mi vezette ennek a közösségnek az élére?

A. S.: Dél-Karolinában nőttem fel, egy presbiteriánus gyülekezet tagjaként. Angolt szerettem volna tanítani külföldön, egyházi önkéntesként érkeztem Magyarországra a rendszerváltás után. Világot látni indultam el otthonról, de a néhány hetes kalandból egy életre szóló elköteleződés lett. Magyar nőt vettem feleségül, Budapesten telepedtünk le, évekig nyelviskolában és egyetemen tanítottam. Csak anynyi időre költöztünk vissza az Államokba, míg elvégeztem a teológiát is. Már újra itt éltünk, amikor 2006-ban hazatért a skót lelkész, én pedig szerettem volna az anyanyelvemen szolgálni.

– Miért akar az ember lelkipásztor lenni?

A. S.: Amikor Magyarországra jöttem, elkezdtem járni a Baross téri református gyülekezet angol nyelvű bibliaórájára. Az anyanyelvem miatt elég hamar én lettem a csoport egyik vezetője. Egy idő után azt vettem észre magamon, hogy lelkesebben és többet készülök erre a heti kilencven percre, mint a nyelvórákra, amelyekért a fizetésemet kapom. Komolyabban akartam ezzel foglalkozni.

Sz. Sz.: Nem reformátusnak kereszteltek, tizennyolc évesen konfirmáltam. Tovább akartam adni, amit a saját gyülekezetben megtapasztaltam: olyan közösséget teremteni és gondozni, amelyben az emberek megélhetik az elfogadást, megismerhetik egymást, Istent szabadon kereshetik, bátran tehetnek fel kérdéseket és megtalálhatják, mi az ő felelősségük a világban. Szeretek emberekkel foglalkozni, beszélni előttük, kerestem azt a hivatást, amiben ezek összekapcsolódnak a hitemmel.

– Korábban a református cigánymisszióban is dolgozott. Mi az, amit abból át tud emelni a mostani helyzetbe?

Sz. Sz.: A hivatásom legfontosabb része, hogy azok felé szolgáljak, akik kívül vannak az egyházon, nem tartoznak a hagyományos keretek közé, ahogy én sem tartoztam. Ez a cigánymisszióban éppúgy nagyon fontos volt, mint a Skót Misszióban. Sok olyan emberrel vagyunk kapcsolatban, aki korábban soha nem járt templomba, nem református hagyományból származik, vagy sokat csalódott más közösségekben. Szeretnénk keresztyén otthonot teremteni azoknak az embereknek, akik azt érzik, hogy máshol nincs helyük. Kívülállónak lenni nem feltétlenül nemzetiség kérdése: cigánként Magyar-

országon vagy külföldiként Budapesten éppúgy könnyű elveszni, mint magyar egyetemistaként, fiatal felnőttként a nagybetűs életben.

– Hogyan ünnepli a gyülekezet az idén a reformációt?

A. S.: Mivel október 31-e vasárnapra esik, elsősorban a feltámadást ünnepeljük majd, ahogy minden vasárnap, hűen a reformációhoz. Egy korabeli ének vagy egy idézet erejéig belecsempésszük az alkalmainkba az emléknapot, de azt tapasztaljuk, hogy a történelmi előadások nem vonzzák az embereket. Az viszont érdekli őket, hogy mit jelent a református örökségünk. Szimpatikus nekik, hogy az egyházunk kevésbé hierarchikus, nincs nagyon kötött liturgiánk, hogy van mód demokratikus döntéshozatalra. Értékelik a nyitottságunkat, hogy komolyan vesszük a kérdéseiket, mert sok kérdésük van.

– Önöknek mit jelent a reformáció öröksége?

Sz. Sz.: Nem tudnék olyan környezetben létezni, ahol túlságosan tekintélyelvű, felsőbbrendű szerep a lelkészé. A református egyház és a mi közösségünk megengedi, hogy ebben is önmagam legyek. Fontos a lelkipásztor a gyülekezetben, de az már nem jó, ha elengedhetetlennek tartjuk az Istennel való kapcsolathoz. A munkámmal abban szeretnék segíteni, hogy az embereknek önálló, személyes kapcsolatuk legyen Istennel. Ennek része az is, hogy mélyebben tudjunk beszélni a Bibliáról. Ez is a protestáns tradíció fontos része.

A. S.: A Skót Egyház szép hagyománya, hogy az istentiszteletek elején behozzák a templomba a Bibliát és kinyitják a gyülekezet előtt. Ez mutatja a Szentírás központi szerepét nemcsak az istentiszteleten, hanem a mindennapi életünkben is. Számomra erről szól a reformáció: nézzük meg, a Biblia szerint hogyan kell élnünk egyénként, közösségként, egyházként.

Száznolcva év közöttünk

Az első skót misszionáriusok 1841-ben érkeztek Pest-Budára, hogy a reformkor nagy beruházásai miatt itt élő angolszász családok számára lelki közösséget szervezzenek, hogy a helyi zsidó lakosságnak hirdessék az evangéliumot, valamint hogy a magyar protestánsok között akkor kibontakozó ébredési mozgalmat támogassák. 1939-től a kollégium vezetője Jane Haining volt, aki a második világháború idején is itt maradt, és bátran részt vett a zsidómentésben. Auschwitzban halt meg, a nevét a pesti rakpart egyik szakasza viseli. Manapság a Skót Misszió nemzetközi közösség, amely elkötelezetten segíti a menekülteket, angol nyelvű alkalmait pedig tizenöt különböző nemzetiség látogatja.

Kulturális programok a Skót Misszióban

Novemberben és az adventi időszakban több koncertet is tartanak a gyülekezet nagytermében. A műsorról hamarosan tájékozódhatnak a www.scottishmission.org oldalon.

”

Szimpatikus nekik, hogy egyházunk kevésbé hierarchikus, nincs nagyon kötött liturgiánk, hogy van mód demokratikus döntéshozatalra.

FOTÓK: BEREZ VALTER/
KÉPSZERKESZTŐSÉG

déra emlékeztet, és követni lehet a teljes elkészítési folyamatot. Egy másik pult az italos söntést idézi meg. A falakat időtlen graffitik díszítik, köztük ott mosolyog a korábbi bódé képe. A lángos esetén a siker persze nem a jó dizájn múlik.

Kényes alapanyag

„A lángos kényes alapanyag, hákli a hőmérséklet-változásra, nem hálálja meg, ha nem pihentetik a tésztát elégszer és kellő ideig” – magyarázza Gál Krisztián. Mivel maga az alaptészta kevés hozzávalóból áll, még fontosabb, hogy mindegyik alapanyag kiváló minőségű és friss legyen, illetve az is, hogy minden munkafolyamatra hagyjanak elég időt. „Jó minőségű a liszt, a tejföl, a sajt, amivel dolgozunk, és különösen odafigyelünk arra, hogy mindig megfelelő hőmérsékletű és főleg tiszta olajban süljön ki a lángos” – hangsúlyozza Krisztián, hozzátéve, hogy sokszor a megfeketedett, túlhasznált olaj adja a kellemetlen, égett mellékízt a strandbüféknél.

„A strandokon nem tudják jól megbecsülni, mikor mennyi lángos fogy majd el, így vagy előre elkészítenek túl sokat, vagy kapkodva próbálnak új tésztát keleszteni, amire nem hagynak elég időt” – mutat rá az egyszerűségben rejlő buktatókra Varga Dániel is, aki elmondja, a Retró Lángosban éppen ezért mindig csak a rendelés után kezdik készíteni a finomságot – így sem kell általában 5-10 percnél többet várni a friss, roppanós verzióra.

Szerencsére telt ház is akad, amikor sor alakul ki, és ez a részidő már nem tartható, de ezen senki sem bosszankodik. Közel ötven férőhely van bent, több mint hatvan pedig az egyre bővülő teraszon, úgyhogy nem kell rohanni. Lehet, hogy már nem annyira kicsi ez a szórakozóhely, mint az első bódé, de továbbra is oldott, jó hangulatú, ráadásul kiváló lángosokat lehet kapni, a klasszikus verzióktól egészen az extrém kizserelésekig. Ha valamire jó volt a Covid miatti leállás: végre kikísérletezték a tökéletesen gluténmentes lángos receptjét is!

BK

”

Az utolsó pillanatokban is kiszolgálták a tömeget – akkor is, amikor már csak egy fahíd kötötte őket össze a külvilággal.

Budapest legkisebb szórakozóhelye

Egy szűk évtizedet húzott le az Arany János utcai metrómegálló bódékorán „a lángosos”, ám a metrófelújítás miatt kényszerűen távoznia kellett. Nem ment túl messzire, épp csak átellenbe, egy Bajcsy-Zsilinszky úti sarokház tágas üzlethelyiségébe. Az étlap maradt, és szerencsére a közönség is hamar átszokott az új helyre.

Az ötletgazda, Sóti Ádám terve az volt, hogy a piacok, vásárcsarnokok és strandok világából beköltöztesse a belvárosba is a lángost. Így szeretett volna méltó helyet szerezni neki a budapesti streetfood gasztronómiai palettáján, amelyet akkor még jobbára a gyrosok uraltak. A számítás be is vált, a bódé gyorsan a bulizó fiatalok kedvence lett, akik a helyszínek közti jövés-menésben nem csupán betoltak egy-egy lángost, de el is időztek, ejtöztek, igazi partihangulatot varázsolva a parányi lángosos bódé köré. „Azt mondták rólunk, mi vagyunk Budapest legkisebb szórakozóhelye” – emlékszik vissza az aranykorra Gál Krisztián, a Retró Lángos másik tulajdonosa. Sóti és Gál mellett Varga Dániel alkotja a tulajdonosi kört: három ambiciózus fiatalember, látható büszkeséggel és még nagyobb elszántsággal.

Üzlet az üzletben

Ez utóbbira nagy szükségük is volt: az utóbbi két év eléggé döcögösen ment. Azt már tudták, hogy a metróépítés miatt a hely nem maradhat meg, bár még az utolsó pillanatokban is kiszolgálták a tömeget – akkor is, amikor már csak egy három méter mély munkagödör felett vezető fahíd kötötte őket össze a külvilággal. A koronavírus viszont nem kegyelmezett: még meg sem száradt a tinta a megtalált új helyiség bérleti szerződésén, amikor az egész országra kikerült a zárva tábla. „Felmerült bennünk, hogy visszamondjuk az egészet, és nem vállalunk ekkora kockázatot” – vallja be utólag Varga Dániel, aki hozzátesszi, az új hely kialakításának költségeit radikálisan vissza kellett fogni – végül minden munkát maguk végeztek el.

A koncepció így is remekül kirajzolódik, a srácok egy „üzlet az üzletben” belsőépítészeti megoldást valósítottak meg: a lángossütő konyha valóban bó-

KONCERT

La Belmondo Delon

A Satöbbi egy-két generációval lekérte, hogy a nagy öregek közé sorolják, „kisöregnek” pedig senki nem nevezte a jövőre negyven éve pályán lévő zenekart. Maradjunk az „örökifjúnál”, már csak azért is, mert az Óbudáról indult csapat az évek során mit sem veszített infantilizmusából – hogy a gitáros/szövegíró Seres Péter bakugrásokkal egybekötött gimnasztikai bemutatóját ne is említsük. A csapat zenei stílusát nehéz lenne behatárolni, van itt minden, az újhullámtól a reggae-n, a metálon át a keringőig és a bluesig terjed a skála. Persze a Satöbbinél sosem a progresszív zenei élményen volt a hangsúly, sokkal inkább a képtelen ötletektől és frenetikus poénoktól hemzsegető szövegeken, no meg a L'art pour l'art társulatból is jól ismert zeneszerző/énekes Pethő Zsolt humorbombákkal teli átvezetőin. A sokszínűséggel ellentétben az életmű dokumentálása – a próbáláshoz hasonlóan – sosem tartozott a banda erősségei közé, így aztán mindössze két (kiadott) lemez és egy kazetta őrzi a hosszú évtizedek nyomait, de a Satöbbi amúgy is mindig koncerten volt erős. Az újranyitott Gödörben a rövid kis magánszámok, a stíluskavalkádba remekül illeszkedő (halandzsza) francia sanzon (Bois de Boulogne, rosé satellite / Jean Valjean c'est la vie Piaf Edith / La Belmondo Delon, non Bois de Boulogne / Paris!) és a finn punksláger mind tökéletes garanciát jelentenek a jó hangulatra.

Gödör Klub, október 30., 20.00

SOROZAT

Cukiság és érzékenyítés

Húsz év után újra bábfilmsorozatot készített a köztévé, hogy olyan meghatározó élményt adhasson a mai gyerekeknek, mint szülei-eknek Mazsola és Tádé vagy Süsü, a sárkány volt. Trömböczky Nap-sugár bábszínész, forgatókönyvíró írta és rendezte, ő a főszereplője is a sorozatnak, amely játékos eszközökkel egy terápiás feldolgozó helyzetbe visz minket: Napraforgónak a nagymamája halála után rendbe kell tennie a Rozmaring kunyhót, amit szülei el akarnak adni. A nagy régi házában azonban nemcsak szívének kedves tárgyak és emlékek várják, hanem a kunyhó eddig titkolt lakói, a gubák is, akik meglepően sokat tudnak róla.

A bábok mókások, elképesztően szőrösök és óriási szemük van (még a szemük is szőrös), kicsit a Muppeteket idézik, csakhogy itt már koncepciósan az őket mozgató bábszínészek is látszanak. Ez jobban hasonlít egy élő színházi helyzetre, másrészt a 3D-animációkon és digitális technológiákkal felnövő generációt már nem kell abba az illúzióba ringatni, hogy a bábok maguktól mozognak.

Az egyik guba nem beszél, de a többiek is különc figurák, Napraforgó pedig részben óvó néniként, részben játszótársként viszonyulva hozzájuk gyakran kerül konfliktuskezelő helyzetbe. Sikertült egy egyszerre varázslatos és hiteles világot teremteni, amiben a cukiság mellett fontos az érzékenyítés, a nehéz témák, mint a gyász, a bullying vagy a felnőtté válás gyerekek számára is befogadható megközelítése, az elfogadásra és nyitottságra tanítás. Szabó Balázs komponálta a bábfilm hangulatos zenéjét, a fülbemászó főcímdalt pedig Kovácsovics Fruzsina szerezte és énekl.

(Rozmaring kunyhó, M2)

FILM

Világszerte hódít a Squid Game-jelenség

Minden idők legnézettebb Netflix-sorozatát már több mint 111 millióan látták: a világ 94 országában vezet a toplistát a dél-koreai túlélőjáték. A szereplői az elszegényedett vagy lezüllött, kilátástalan életet élő kisemberek, akik közül 456-an az életüket teszik kockára a mesés, 456 millió vont (12 milliárd forint) érő nyereményért. Ebből kiszámítható, hogy a globalizált kapitalizmusban egy élet ára csupán 26 millió forint. A Squid Game megmutatta, hogy egy jól filmezett, országa kultúráját ügyesen sűrítő tartalom lehet olyan globális hatású, mint egy hollywoodi szuperprodukción. Már alapozhatott a Paraziták, Pong Dzsunho Oscar-díjas filmszatírájára és a k-dramák sikerére, valamint a kétnyelvű rajongókra, akik a közösségi oldalakon elmagyarázzák a feliratozással lefordíthatatlan koreai jellegzetességeket. Bár a sorozat 18 éven felülieknek szól, Nagy-Britanniából, Ausztráliából és Belgiumból is érkeztek hírek, hogy kisiskolások játsszák a játékokat, és a kiesőket bántalmazzák, ugyanis vírusvideókban, illetve online játékokban rendre találkoznak a jelenség figuráival, mémjeivel. A sorozat minden korosztályt vonz, mert egy játszótérként stilizált (bár bizzar) környezetben, gyerekjátékokra épül. A felnőttek pedig kiolvashatják belőle a társadalomkritikát, hiszen nem feltétlenül az nyer, aki a legokosabb vagy a legbefolyásosabb (pedig a hierarchiában ők állnak feljebb), hanem aki kész a győzelemért átgázolni másokon. Tükröt tart elénk: vajon fontosabb-e a pénz, mint a barátság vagy az erkölcsi integritás? A színészek és az emberi drámák lehengerlők, minden egyszerre egzotikus és ismerős, hiszen az üvegfal másik oldalán a gazdag fehér emberek állnak, aki éppúgy kizsákmányolják a játékosokat, mint az örök, akik a hullákból is hasznot húznak. A sikerben szerepet játszik az erőszak is, a gladiátorviadal adta borzongató szórakozás és a jelenség köré épülő rajongói kultúra, ami a részvétel és a közösség élményét adhatja.

(Nyerd meg az életed, Netflix)

Az oldalt összeállította: Bálint Orsolya

AZ ORVOS VÁLASZOL

Hogyan „éljük túl” a halottak napját?

Minden évben eljön a nap, amikor érzéseinkben, gondolatainkban előtérbe kerül a gyász, a halál, a veszteség – ez pedig a november 1-jei mindenszentek ünnepét követő nap, amikor halottainkra emlékezünk.

A mindenszentek alapvetően katolikus ünnep, fokozatosan vált a halottakra való emlékezés napjává – ma már felekezettől függetlenül rengetegen meglátogatják ilyenkor szeretteik sírját.

Ez az a nap, amikor a hétköznapi élet nagy ívben került fájdalmas témáról, a halálról is sokat beszélünk, de legalábbis gondolunk rá. Ki így, ki úgy. Régen a gyásznak voltak nagyon szép rítusai, amelyek segítettek az elmúlás elfogadásában, feldolgozásában, az elhunyt nélküli élet kialakításában.

Ma ezek fájón hiányoznak. Elvárás, hogy akár a legközelebbi hozzátartozó elvesztése után pár héttel már menjünk dolgozni, álljunk helyt mindenhol, legyünk erősek. Gondoljanak csak bele, hányszor mondták azt

rokonnak, ismerősnek friss gyászában: „Légy erős, most erősnek kell lenned!” Pedig ez nem így van. Ha kell, akkor sírni kell, kiabálni, szenvedni, megélni a fájdalmat, a veszteséget. A másik ilyen klasszikus „vigasztaló” mondat: „Majd az idő segít”. Miben? Elfelejtetni azt, aki az életünk nagyon fontos, vagy legfontosabb szereplője volt? Az idő abban segít, hogy megtanuljunk nélküle élni, másképp – a veszteség nem múlik el.

Épp ezért emlékezünk az elhunytakra, felidézzük közös történeteinket. Persze nemcsak a halottak napján, de olyankor szinte mindig. Az én családom egy saját rítust is kialakított. Temetőjáratnak hívjuk. Budapesten élünk, de a halottaink vidéken vannak eltemetve, és ilyenkor az egész család útra kel. Közben emlékezünk, virágot, koszorút viszünk, mécsest gyújtunk, sírunk és nevetünk. Igen, sokat nevetünk is ilyenkor, hiszen eszünkbe jutnak kedves, vidám történetek, ezeket pedig újra és újra elmeséljük. Furcsán hangozhat, de nálunk ez igazi családi nap. Olyankor, amikor még közeli a

FOTÓ: ADRIÁN ZOLTÁN/KÉPSZERKESZTŐSÉG

vesztés, nálunk is sok a sírás, több a szomorúság. De minden évben várjuk ezt a napot, amit együtt töltünk, és ha szerencsénk van, úgy elhúzódik, hogy az utolsó temetőbe már sötétben érünk oda. Olyankor megcsodáljuk a rengeteg mécses misztikus fényét, és a szívünkben békeességgel térünk haza. Nekem ez egy nagyon szép, felemelő látvány és érzés, az én szívemben ilyenkor kezdődik el az ünnepi készülődés.

DR. SZABÓ MELINDA,
a Terézvárosi Egészségügyi Szolgálat
szakrendelés-vezető pszichiáter főorvosa

ZÖLD TÁRSAINK

Sokféleképpen emlékezhetünk

Hagyományaink szerint halottak napján felkeressük elhunyt szeretteink sírjait és virágot viszünk. Az egykor szavak nélkül is oly sokatmondó virágnyelv napjainkra kiveszett a kultúránkból.

Visszatérő dilemma, hogy vágott virágot, ültethető gyökerest vagy koszorút vigyünk-e a sírokra. Egy dolgot ne tegyünk: ne vegyünk művirágokat! Nemcsak azért, mert ezek az utánzatok éppúgy károsítják a környezetet, mint a PET-palackok, hanem azt se felejtjük el, hogy a kör alakú koszorú a teljesség, a tökéletesség, a végtelenség szimbóluma, az élő virág pedig az élet múlandóságát jelképezi.

Legtovább a rengeteg színben, méretben és formában kapható krizantémok és őszirózsák őrzik meg szépségüket. A hatalmas gömbfejű kibo, valamint a nagy fejű tű- és pókkrizantémok jobbra csak a sírokon lévő nagyobb vázákban férnek el, ezért az urnahelyek vázáiban a kisebb, egy száron sok virágot hozó változatai sokkal szebben mutatnak. Napokkal meghosszabbíthatjuk az élettartamukat, ha gondosan fertőtlenítjük a vázát, mielőtt vizet engednénk bele, és a virágok szárát visszavágjuk, az alsó leveleiket eltávolítjuk.

A beültethető síroknál érdemes mérlegelni, hogy milyen gyakran járunk a temetőbe. Ha csak ritkán, akkor célszerű kevés törődést igénylő növényeket ültetni: a szárazságtűrő évelőkből, törpenövésű örökzöldek, talajtakarók közül válogathatunk. Amennyiben azt szeretnénk, hogy a sír ilyenkor ősszel is színes virágokkal legyen tele, akkor a most nyíló, fagyra kevésbé érzékeny őszirózsza és krizantém mellett a hó alatt is pompázó csarab, a fehértől a rózsaszínűn és a pirosra át a liláig számtalan árnyalatú bogycsokorral borított mirtuszszanga és az ezernyi árnyalatban nyíló árvácska a legjobb választás.

Nemcsak pénzt spórolhatunk vele, de családi körben egy emlékeket felidéző alkalmat is teremthetünk, ha a kis koszorúkat nem készen vesszük, hanem magunk készítjük el. A sokféle, natúr, örökzölddel tűzött, mohás, vesszőből font változatban kapható koszorúalapot tetszésünk szerint tobozokkal, különféle termésekkel, száraz és friss virágokkal, kövirózsával, szalagokkal, gyertyákkal díszíthetjük. Nem kell hozzá más, csak egy kis drót, egy ragasztópisztoly, egy kis fantázia, no meg némi szépérzék.

Az egykor szavak nélkül is oly sokatmondó virágnyelv napjainkra sajnos kiveszett a kultúránkból. Amikor még sokan értették ezeket a néma üzeneteket, az őszirózsát mások mellett az elegancia, a szívéllyesség, a krizantémot a hűség, a liliomot és a fehér rózsát a tisztaság szimbólumaként tartották számon.

DÁ

Megérkezett a Telenor új, vezetékes szolgáltatása a VI. kerületbe is

100% stabilitás, 50% kedvezmény a Telenor IrodaNettel

Csatlakozz vállalkozásoddal, és két év hűség esetén 3 hónapig elengedjük a havidíjad felét!

telenor
BUSINESS

**Telenor
IrodaNet 300**

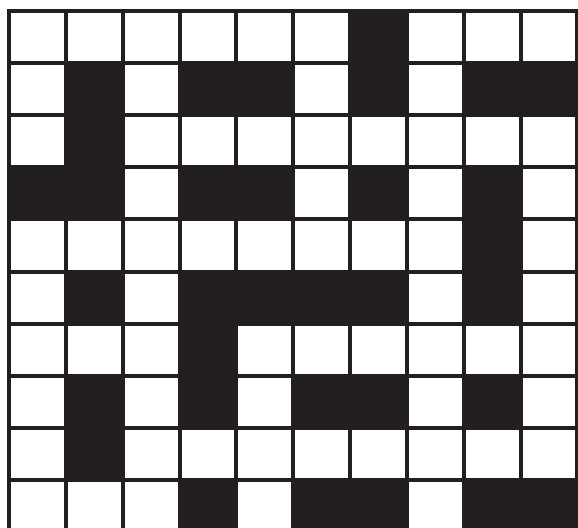
Az első 3 hónapban már akár

2 500 Ft-tól

Vezetékes hálózatunkat folyamatosan fejlesztjük. Tájékozódj honlapunkon, hogy nálad is elérhető-e már! A kedvezmény a 2021. október 7-től december 31-ig leadott megrendelésekre érvényes, üzleti, számlás, hangalapú mobil előfizetés mellé, 2 év hűségidővel, e-Komfort csomaggal. A havidíj nettóban értendő. Részletek a Telenor üzletekben vagy a www.telenor.hu/uzleti/irodanet oldalon.

TEKERVÉNYES

BEÍRANDÓK: 4 betűs szavak: Átfogó Érezhető
 3 betűs szavak: Siet Sütőde Lubickol
 Ágy 5 betűs szavak: 7 betűs szavak: 10 betűs szavak:
 Ász Ópium Legyező Esküszöveg
 EKG 6 betűs szavak: 8 betűs szavak: Feljegyzés
 Tus Alávet Ateizmus

SUDOKU

4		5			7	E	6	2		F		1	9	A	
	9		A	5				1				3	4		
E		7	8	3	9			4	C	D			0	6	
6				4	8	1		E	9			5			7
	F	6	7	9	B	C	5	D			0		1		
	A	E		F					3			B	D		9
	B	D	1	7	4		A	6	8	9	C			E	
	5	9	4			D	8	B		A					
D	6		5		1		9						3		E
7		A					F		4		B				
								F			D	6		9	
1	C	F	B					3	7	6		D			
F		E	D	1			0					8	3		
	0			A	6			8			F	E	7	B	1
		1		E			C	7	0			9	2	F	5
		B			2		3	A	5		E	4		6	

SKANDI

*		Szlj Csökken a folyó szintje		Gyors kutya Ittrium	... Maria		Rendő (szleng) Juttat		Húros fegyver Kialvatlan	... Kátya, színésznő		Dél-amerikai állat Liter		Madách ..., költő
Farrah Gray idézet 1. rész														A
*	Elköszönő- szó Idézet 2. rész			Szilaj Rege			Lim ... Pénzzé tesz					Rideg része!		
Östermélő Takar							... Stone, színésznő					... Harris, színész Postafiók röviden		
			Oxigén Habzsól		Sziget Horvátor- szágban		Csen				Foszfór		Névelő Hatalom	
Lilla		F.N.P. Fohász				... doble, spanyol tánc					Szalad Sereg			
Tusakodás Heverő							Hegycsúcs		Soha mással- hangzói			Egyiptomi napisten Folyóirat		
					Barkácsár- házlánc		*	Kormányzó az Oszmán Birodalom- ban		Erre épül a ház				
Gallium Ciprus aüfojele			Muham- mad..., ökölívó	Fogoly	Vagy angolul		Veszteség		Salvador ..., festő					
		Argon ... Capone			Lábízület Ford ..., gépkö- csímárka				Sértetlen		Fazék angolul Tonna			
*	V											Meleg része!		
*	Háziszár- nyas					*	Ritmikus dalszöveg- mondás				*	*	Római 500	

REJTVÉNYNYERTESEK Az október 13-án megjelent lapszámunk rejtvényének nyertese: Emericzy Tiborné. Beküldendő a színnel kiemelt sorok tartalma 2021. november 3-ig. Cím: Terézváros szerkesztősége, 1067 Budapest, Eötvös u. 3. A helyes megfejtők között 1 db 10 000 forintos Edenred utalványt sorsolunk ki. A nyereményt a 06 (70) 445-4245-ös telefonszámon történt egyeztetés után személyesen lehet átvenni a 1067 Budapest, Eötvös u. 5.-ben.

APRÓHIRDETÉS

INGATLANIRODÁNK eladó lakásokat keres! Jutalék 3,5%, ügyvéd ingyen, külföldi vevők elérése. Ismerős lakása eladó? Hívjon, Ön is jutalékot kap! 06 (20) 960-0600

VÍZSZERELÉS, csapok, szifonok, WC-tartályok, WC-csészék javítása, cseréje. Mosó-, mosogatógépek bekötése. Anyagbeszerzéssel. Tel.: 06 (30) 447-3603

Szabó Balázs vállalja kémények bélelését, építését, kondenzációs kazánok telepítését teljes körű ügyintézésrel. 06 (20) 264-7752

Közös képviselet, társasházkezelés! Tapasztalat, referenciák! Dr. Bíró Anna, Lőrincz Péter, 06 (70) 383-5004. Iroda: Teréz körút 21.

Leinformálható, bejegyzett könyvvizsgáló életjáradéki szerződést kötne, ottlakás nélkül, biztos anyagi háttérrel. 06 (30) 990-0053

Csak hivatalosan közjegyző által kötött, eltartási, életjáradéki szerződést kötnék idős személlyel, házaspárral. Rezsit is fizetem. Ha aktuális lesz, hívjon! Szeretettel várom bármikor. 06 (30) 420-2238

APRÓHIRDETÉSEK FELADÁSA:

Amennyiben apróhirdetést szeretne feladni a Terézváros című lapban, küldjön e-mailt az apro@terezvaros.hu e-mail címre a hirdetés szövegével, számlázási névvel és címmel, valamint a kívánt megjelenés(ek) darabszámával. Az apróhirdetések feladása jelenleg csak e-mailben, a fizetés kizárólag átutalással történhet, személyes ügyintézésre és befizetésre átmenetileg nincs lehetőség. Érdeklődni lehet telefonon a 06 (1) 342-0905, 4036-os melléken.

E10-programok

Október 27.–november 10.

Három az egyben családi délelőtt
November 6., 10.00

10.00 Aranyaszamár Bábszínház:
Vackor. *Kesztyűs játék négy kézre*
Ajánlott 4 éves kortól

Vackor, a piszen pisze kölyökmackó kalandos története az iskolában kezdődik, ahol nem érzi jól magát. Az osztálytársai csak ritkán barátkoznak vele, és szegény gyakran ügyetlenkedik az órákon. Egy nap, amikor egyedül ücsörög a teremben, míg társai az udvaron fogócskáznak, kiszagolja, hogy a padtársa nagymamá-

ja vajas-mézes kiflit csomagolt az unokájának tízóraira. Vackor sajnos nem tud ellenállni a kísértésnek, és fölfalja az uzsonnádobozból az összes finomságot. A finom falatok után igazi dőzsölésbe kezd: mind egy szálíg megeszi a társainak csomagolt szendvicseket, gyümölcsöket. Mire észbe kap, már késő...

11.00 Vida Ágnes pszichológus előadása: Képernyők, kutyuk – mikor és mennyit használja őket a gyerek?

Az elmúlt években rengeteg vitát generált a szülők és a szakemberek körében, hogy mennyit és hogyan használják a gyerekek a képernyőket. Az előadás többek között arra a kérdésre keresi a választ, hogyan óvjuk meg a gyerekeket a digitális világ ártalmaitól. Engedjük-e az egészen kicsiket a képernyők elé? Mi a WHO ajánlása és mit mondanak

Vida Ágnes

a legújabb kutatások a képernyők gyerekekre gyakorolt hatásáról? Hogyan tanítsunk a gyerekeknek mértéket? Honnan tudhatjuk, ha a gyermekünk függővé vált, és hogyan segíthetünk rajta?

Jegyár: 1200 Ft/fő, terézvárosiaknak 600 Ft/fő (a kedvezményes jegyeket csak a jegypénztárban lehet megvenni)

Jegyvásárlás az Eötvös10 jegypénztárban és a jegy.hu-n.

Enyedi Ildikó

PINCEKLUB-FELVÉTEL

Különleges beszélgetésekkel, ismert vendégekkel és immár személyes jelenléttel folytatódik az Eötvös10 online nagy sikert aratott portréműsora.

November 4-én, 18.30-kor Enyedi Ildikó Balázs Béla-díjas filmrendező, forgatókönyvíró, érdemes művész lesz a Pinceklub vendége, **november 10-én, 18.30-kor** pedig Für Anikó Jászai Mari-díjas színművésszel beszélget

Für Anikó

Kovács-Cohner Róbert. További információ: www.eotvos10.hu, www.facebook.com/eotvos10

Október 30.
Helytörténeti séták:
Utcák, házak, emberek.
Aradi utca
Sétavezető: Maczó Balázs

November 2., 19.00
Art-Szintér Társulat
Leonard Gershe:
A pillangók szabadok

November 3., 17.30
Kínai teaszertartás kezdőknek

November 3., 19.00
Art Szintér Társulat
Molnár Ferenc: A testőr

November 4., 19.00
Affér Színház
Kónya Klára:
A király áldozatai

November 6., 19.00
30 éves a Cimbalom
Világszövetség
Nemzetközi Cimbalom Koncert

November 7., 15.00
Mesénap
15.00 Kézműves-foglalkozás
16.00 Sivasakti Kalánanda Táncszínház: Régi könyvek meséi
16.45 Interaktív tárgyanimációs játék

November 9., 18.00
Hatker hatkor – helytörténeti klub
Budapest Szabadegyetem. A historizmus időszeke és a századforduló.
Előadó: Maczó Balázs

MAGYAR TINÉDZSERÉ AZ ÉV EGYIK LEGSZEBB MAKROFOTÓJA

Egy fejfelé lefelé lógó bőrszőnyi patkósdenevér picurka lábának képét is díjazták az év legjobb makrofotósa pályázaton. Az Állatvilág kategória harmadik helyezette imádnivaló fotójával – amelyen az apró erek és finom szőrszálak is látszanak – a 19 éves Sztrehárszki Lili lett, akit tavaly Európa legjobb ifjú természetfotósának is megválasztottak. Az idén 55 országból több mint kilencezer fényképet küldtek be a rangos nemzetközi fotópályázatra, amelynek célja, hogy a fényképezészek lelassítsanak, mélyebb kapcsolatba kerüljenek a környezetükkel, majd megmutassák nekünk az így felfedezett apró részleteket. A 2500 fontos (egymillió forint) fődíjat a norvég Pål Hermansennek ítelték, aki a háza oldalára szerelt lámpában csaknem százféle rovar, lepkét és bogarat fotózott le. Az ellenfényben a rovaroknak minden ízelt lába, szivárványos szárnya gyönyörűen látszik, ezért a látványos megközelítésért érdemelte ki az abszolút elsőséget – írja a PetaPixel fotós oldal.

Nem jutunk messzire a kínai elektromos kisautóval.

Már rendelkezhető a világ legolcsóbb elektromos autója, a kétüléses, a Smartnál is kompaktabb kínai Changli – adta hírül a TechRadar. Noha átszámítva a kisautó csak 370 ezer forintba kerül, jelentősen megemelheti az árát a

szállítási költség és az unió által bevezetett vám a gazdasági térségen kívülről érkező termékekre. A Changli az első tesztelők szerint mindent tud, amit egy városi miniautónak kell, ám nem fogja forradalmasítani az elektromos autók világpiacát. Mivel 40 km/h a legmagasabb sebessége, az utak egy részén a KRESZ értelmében nem is használható, autópályára például csak olyan jármű hajthat fel, amely képes legalább 60 km/h-s tempóval közlekedni. Ennek ellenére az első legyártott széria pár óra alatt elfogyott a kisautóból, és fél évet kell várnia annak, aki ilyet szeretne, hogy a kertek alatt furikázhasson vele.

Elon Musk a leggazdagabb. Elon Musk megelőzte Jeff Bezos, így már ő a világ leggazdagabb embere, 230 milliárd dolláros (71,7 ezer milliárd forint) vagyonával. Több pénze van, mint Bill Gatesnek és Warren Buffettnek együttvéve, pedig alig egy éve került fel a Forbes magazin listáján a top 10-be. A SpaceX és a Tesla tulajdonosa az idén április óta 60 milliárd dollárral gazdagodott, így nemcsak ő lett a történelem leggazdagabb embere, de rekordidő alatt jutott a világ vagyonos elítjének csúcsára – közölte a CNBC. Amilyen szerényte-

lenül büszke a sikerére, a Twitteren egy kettes számú medált is küldött Bezosnak, akivel folyamatosan verseng nem csupán a pénzügyi világ, de a világűr meghódításáért is.

Illékony műalkotások a homokban.

Míg a művészek többsége az örökkévalóságnak alkot, Jon Foreman a tengerparti homokba rajzol illékony műalkotásokat, azért, hogy a hullámok művészen elmosásuk őket. Kavicsból, levelekből és homokból alkotott, akár 50 méteres átmérőjű mandalái és spiráljai nem csak a művész számára terapeutikusak: az ember és környezete közötti kapcsolatot gyógyítják. Foreman vázszna minden walesi tengerpart és alkotótársai a szél, a hullámok és az elemek, amik átrajzolják, végül be-

kebelezik a műveit – írja a MyModernMet. A tűnékenység elfogadása segít számára a jelenben maradni és csak a kreatív flow-ra figyelni az alkotófolyamat során.

A „spanyol Agatha Christie” valójában három férfi. Lelepleződött a titokzatos regényíró, Carmen Mola kilétének rejtélye: a spanyol Agatha Christie-ként emlegetett szerző, akinek Elena Blanco rendőrnő kalandjairól szóló regényei eddig tíz országban és legalább 150 ezer példányban keltek el, valójában nem nő és nem is tanár, a bestsellereket három középkorú férfi jegyzi. Jorge Díaz, Antonio Mercero és Agustín Martínez akkor leplezték le magukat, amikor Barcelonában átvették az egymillió euróval járó Planeta irodalmi díjat. Dupla csavar a rejtély megoldásában, hogy a Planeta pályázatára álneven és álcímmel kellett nevezni. Az első meglepetés az volt, hogy a nyertesnek választott A tűz városa, Sergi López regénye valójában Carmen Mola A vadállat című krimijét takarja. Még jobban megdöbbenhettek a krimirajongók, amikor a díjátadón a három férfi felsétált a pódiumra. Az önleleplezés után is folytatják a számukra inspiráló és gyümölcsöző közös alkotómunkát, immár a saját nevükön – írja a Huffington Post.

A szieszta fél egészség. Jobban járunk, ha nem egyben alszunk 7-8 órát, hanem két részletben, és a délutáni sziesztaidőben is szundítunk. A mostani „8 óra munka, 8 óra pihenés” világtrend előtt az emberiség akkor aludt, amikor szüksége volt rá, vagy épp nem volt teendője. Az afrikai és a dél-amerikai törzsek életéről fennmaradt írások ugyancsak első és második alvásról szólnak, ez a szokás Európában a 17. századig tartotta magát, majd a jómódú rétegek – akiknek már telt olajmécsekre és lámpákra – áttértek az egyszeri alváásra, és kétszáz éven belül ez a társadalom többségére átragadt. Biológiaiilag a kétfázisú alvás lenne az egészségesebb most is, hiszen az emberek egyharmadának gondot jelent, hogy egy egész éjszakát végigaludjon – állítják ausztrál alváskutatók a Conversation tudományos folyóiratban megjelent tanulmányukban.